

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344
LIII. Gruodis — December 27, 1968 Nr. 125

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PARYŽIUJE TAIKOS DERYBOSE NAUDOJAMA RIKŠOS TAKTIKA

Vietname rikša visad derasi su klientu, pirm pasisodindamas į savo vežimėlį. Diskutuojant, keliautojas ir rikša eina pirmyn keliu, vienas šalia kito. Kada po ilgų derybų jie sutaria dėl kainos, vienas ir kitas būna patenkinti: keliautojas sutaupė keletą centų, o rikša gavo užtenkamą sumą, nes nuvežimo kelias sutrumpėjo.

Šitokia "rikšos taktika" šiuo metu naudojama ir Paryžiaus derybose dėl Vietnamo. Štai jau

jančius dėl taikos į vieną kambarį. Amerikiečiai ir pietų vietnamiečiai tvirtina, kad yra tik dvi besiderančiųjų pusės ir siūlo, kad tos dvi pusės susėstų prie dviejų stalų. Hanojaus vyriausybė ir F.N.L., sako, kad tai keturių konferencija, kiekviena grupė turi būti atstovaujama lygiomis teisėmis konferencijoje ir užimti vieną iš keturių stalų pusių.

Atrodytų, kad atsidurta akligatvy. Tačiau diskusijos tęsiamos ir

tik dvi pusės, nori, kad būtų traukiami du bilietai.

Derybos dėl stalo ir kalbėjimo tvarkos parodo visą derybų problemą, būtent F.N.L. pripažinti ar nepripažinti lygiu partneriu derybose. Washingtonas, bet labiausiai Saigonas nenori, kad F.N.L. būtų traktuojama kaip atskira delegacija. Tuo tarpu Hanojui F.N.L. yra kompetetinga delegacija, kai Saigonas tėra tik Amerikos įrankis.

Galima būtų stebėtis dėl tokios polemikos kai kraujas liejasi Vietname. Bet tikrenybėje Paryžiuje pradėtos visai naujo tipo derybos. Pirmą kartą istorijoje Amerika yra apsupta trijų azijatų delegacijų, kurios taiko savo taktiką ir laikosi savo taisyklių nesiderinančių su įprasta diplomatija.

Tas nuostabus amerikiečių — šiaurės vietnamiečių baletas prasidėjo Laose Vientiane 1968 m. balandžio mėnesį kai reikėjo susitarti dėl konferencijos vietos. Beveik visą mėnesį amerikiečių ir šiaurės vietnamiečių (Nukelta į 2 psl.)

Istorinė nuotrauka, iš 1904 m. knėjų, kuriose dalyvavo M.K. Čiurlionis. Ši nuotrauka buvo rasta Paryžiuje pas to meto M.K. Čiurlionio bičiulį prancūzą H. Heyden.

KŪČIOSE SU M. K. ČIURLIONIU

Paryžiuje, Denfert — Rochereau aikštėje, prieš 1870 m. karo paminką — bronzos liūtą, yra šachmatų klubas — Cercle d'Echecs kurio nariu ilgus metus buvo pasaulinis šachmatų čempionas Alechinas, palaidotas Montparnaso kapinėse. Dabar

ANTANAS LIUTKUS
Paryžius

dar tas klubas užima antą vietą Prancūzijoje. Nuolatinį narių yra du šimtai: pradedant tarpais meisteriais, baigiant dentais. Sekmadieniais būna tarpklubinės rungtynės. Tose, be kraujo praliejimo kautynėse sutinkama įvairiausių profesijų ir tautybių žmonių, pav., teko lošti su venezueliečiais, važiuojančiais į Graikijos šachmatų olimpiadą, su jais kalba ribojosi dviem žodžiais: šach ir mat — to užtenka.

Man teko daug kartų lošti su jau vyresnio amžiaus Henry Hayden — geru šachmatų lošėju. Kaip minėjau, prie žaidimo pasikalbėjimai menki. Kartą jis atnešė ir klubo nariams padalino pakvietimus į savo apžvalginę parodą Moderniško Mėno Muziejuje. Per parodos atidarymą, nors aplinkui Henry Hayden stumdėsi šimtai žmonių, radau daugiau laiko su juo pasikalbėti negu klube. Jis mus, klubo narius pats apvedė, parodė paveikslus. Pajukavome apie įvairių tautybių dailininkus ir jų akcentus, sukūrusius "Ecole de Paris" kuriai priklauso ir Henry Hayden. Išliko ir mano tautybės klausimas.

-- Lietuvis.

-- Kadaisė aš pažinojau vieną lietuvių menininką — muziką, Čiurlionį, mokėmės toje pačioje meno akademijoje Varšuvoje pas profesorius Kryžanovskį, — sako Heydenas.

Mūsų pasikalbėjimas buvo nutrauktas parodos lankytojų, bet Heyden užkvietė mane ateiti į jo studiją sulošti šachmatais, pasikalbėti ir žadėjo parodyti savo nuotrauką su Čiurlioniu.

Jo studija 8-ame aukšte. Keltuvo nėra, vien laiptai, kuriuos Heyden,

nežiūrint jo 85 metų, energingai lipa keliskartus per dieną. Bet už tą vargą turi gerą apšvietimą ir gražų reginį Paryžiuje. Prieš langą, kitoje Montparnaso bulvaro pusėje, apačioje kaip ant delno, dailininkų kavinės "Rotonde", "Coupole", o dešinėje pusėje jo numylėta "Selection". Pilna paveikslų ir šachmatų staliukas, kuris jam reikalingas nusileidus saulei.

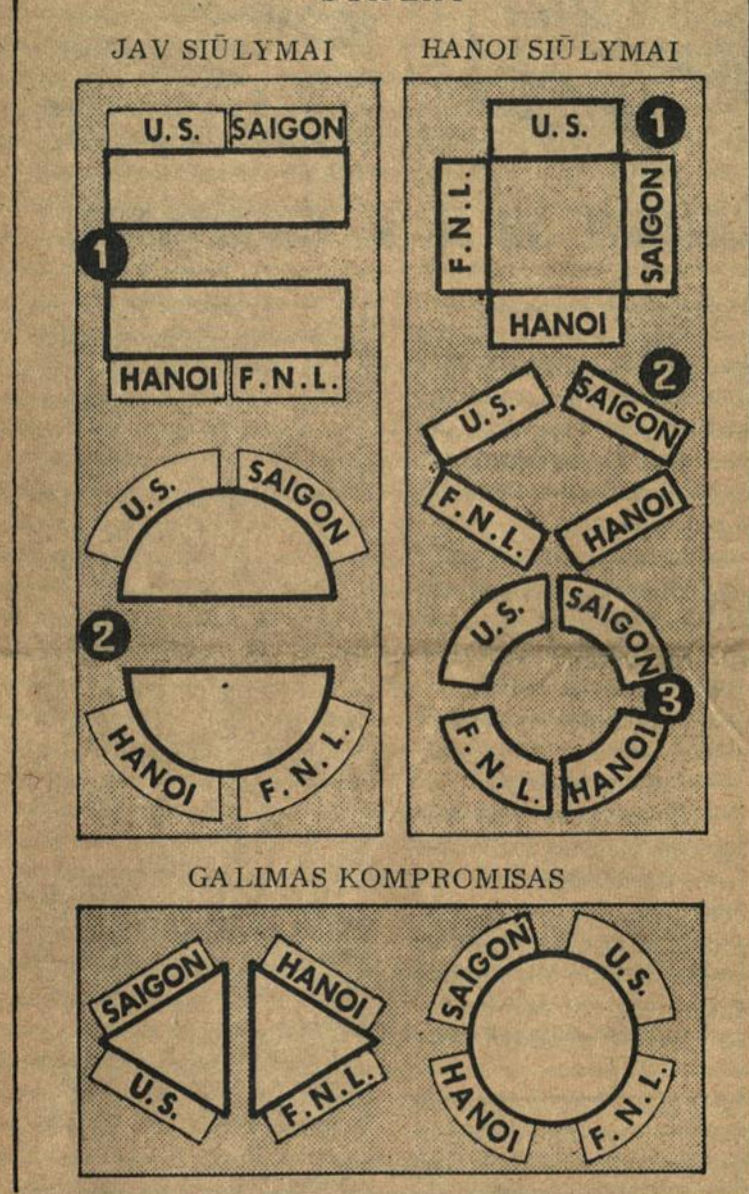
Heyden į meno akademiją Varšuvoje įstojo būdamas Politechnikos Instituto studentas. Tėvas norėjęs, kad jis būtų inžinieriu, tai abu radę kompromisą iš ryto Politechnikumas, o vakarais — meno akademija. Vėliau, 1907 m., išvykęs iš Varšuvos į Paryžių, kurio nebeapleidė ir į Varšuvą niekuomet nebenuvažiavęs.

Čiurlionį, į Meno akademiją, pas prof. Kryžanovskį, atvedė jų abiejų Čiurlionio ir Heyden, bendras draugas — muzikas Morawskis. Čiurlionis buvo labai nekalbus ir laikęsis gana šaltai ir nuošaliai, tačiau bendrų pobūvių nevengė. Apie pasikalbėjimus su juo, po 65 metų Heyden nedaug ką beprisimena. Čiurlionis buvęs gražios ir imponuojančios išvaizdos.

1904 m. Kūčias, būrys akademijos lankytojų, jų tarpe ir Čiurlionis, nutarė suruošti pas jauną, 18 metų studentą — Priškovskį, kuris turėjo didelę studiją (ul. Zgoda). Jie pasikvietė ir jų mylimą profesorius Kryžanovskį, kartu su Čiurlioniu atėjo ir joneatskiriamas draugas Morawskis, dalyvavo ir antras lietuvis Vytautas Jurgelevičius (kuo jis tapo ir kur dingo Heyden neprisimena). Prof. Kryžanovskis, tada apie 35 m. vyras, buvo baigęs Muncheno akademiją ir bu-

(Nukelta į 2 psl.)

STALAI

daugiau mėnesio amerikiečiai ir šiaurės vietnamiečiai, prilaikomi vieni Saigono vyriausybės, kiti išlaisvinimo Fronto (F.N.L.), eina lygiagrečiai keliu, kuristurėtų pradėti iš pagrindų tikras derybas.

Diskusijos vis tebetęsiamos, kaip rasti būdą, surinkti visus diskutuo-

niekas nerodo noro jas nutraukti.

Kitas sunkumas, tai dėl eilės tvarkos, kaip delegacijos gaus žodį. Hanojus ir F.N.L. nori, kad keturios delegacijos burtų keliu ištrauktų eilės tvarką. Amerikiečiai, o ypač pietų vietnamiečiai, kurie palaiko, kad derybose tegali būti

ASTRONAUTAI GRĮŽTA ŽEMĖN

Erdvėlaivis Apollo 8 su trimis amerikiečiais astronautais, dešimtį kartų, kaip buvo numatyta, apskriodęs mėnulį, Kalėdų dienos pavakariais pradėjo kelionę į žemę. Kritiškiausi momentai kontroliniame centre Houston, Texas, būdavo tuo metu, kada nutrūkdavo radio ryšys su erdvėlaiviu, jam esant anapus mėnulio. Bet tai trukdavo po 24 minutes kiekvieno apskridimo metu.

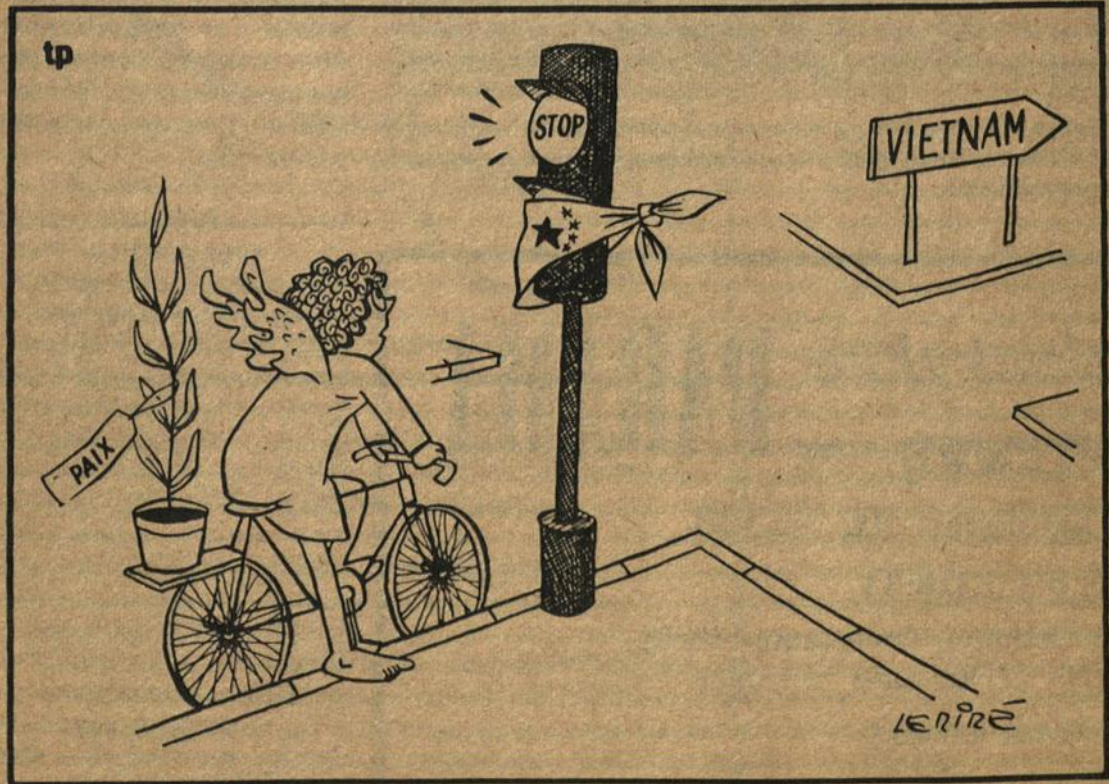
Šią Dirvos laidą atidavus spausdinti, Apollo 8 buvo palikęs mėnulio traukos erdvę, praskridęs pavojingąją erdvės

zoną, vad. spąstus, ir pasiekęs žemės traukos erdvę.

Visa kelionė vyksta sėkmingai ir laimingai. Vienintelė kliūtis tebuvo tik erdvėlaivio langų šilimas dėl žemos temperatūros erdvėje. Tasai langų apšalimas kartais trukdydavo matomumą ir televizijos nuotraukų ryškumą. Skrendant į ten, astronautai kovojo su gripu, iš kurio netrukus išgijo. Skriedami apie mėnulį smalsumo vedini jie negalėjo miegoti tiek, kiek pagal rutiną turėjo miegoti. Todėl grįždami žemėn jau tėsė kiek fiziškai pavargę.

Penktadienį Apollo 8 turėtų pasiekti žemę ir nusileisti Pacifike, į pietus nuo Hawaii salų. Čia kritiškiausias momentas bus tinkamos skrydžio krypties pasiekimas. Jeigu per nelaimę tektų leistis per stačią kampu, skrisdamas 24,000 mylių valandiniu greičiu erdvėlaivis galėtų per daug įkaisti ir sudegti dar nenusileidęs.

Panaši problema buvo visiems astronautams, skridusiems anksčiau ir lėtesniu greičiu. Bet reikia laukti, kad sėkmė, visą laiką lydėjusi Apollo 8 erdvėlaivį, ir šįkart jo nepaliks, leisdama gražiai baigti didžiąją istorinę kelionę į mėnulį ir atgal žemėn.

— Kada jie par... žalią šviesą?...

RŪKYMŲ [TAKA SVEIKATAI] (3)

Dr. STEPONAS BIEŽIS

RŪKYMAS SUKELIA VĖŽĮ

Tabakas yra žolė. Išskyrimui iš kitų augmenų, buvo pavadinta nikotinu, atminimui Prancūzijos ambasadoriaus Jean Nicot, kuris 1560 metais viešai išgarsino tabaką kaip svarbią gyduolę. Taigi visos rūkomos žolės rūšys yra vadinama nikotina tobacum, o mes tiesiog vadinsime tabaku.

Vienas stiebas išauga virš šešių pėdų su daugybe iš jo išaugančių didelių lapų, siekiančių iki dviejų pėdų ilgumo. Tabako žolė auga įvairiuose klimatuose nuo Quebeco šiaurėje iki Pietų Afrikos atogrąžų krašto. Tačiau klimato ir žemės skirtingai nustato tabako kokybę. Nuo kėlai atitinkamai džiovinami ir rauginami, kas kiek pakeičia cheminę sudėtį. Sakoma, kad tabakas iš Turkijos į Lietuvą buvo atvežtas 1590 metais, bet jis buvo žemos kokybės dėl nepalankaus klimato.

Tabako lapai susideda iš labai komplikoto mišinio cheminių junginių, kaip tai: medienos produktų, krakmolo, cukraus, proteinų, alkaloidų (alkaloidas yra organinis junginys randamas nekuriuose augaluose, gydymo tikslais plačiai vartojamas).

Daugelis šių junginių randama ir kituose augaluose, neturintys tabako savybių. Dvi grupės junginių yra būdingos tik tabakui, tai alkaloidas nikotinas ir jam giminingos medžiagos (nornikotinas, myosminas ir anabasinas). Tačiau vyrauja nikotinas, kuris susideda iš anglies, vandenilio ir nitrogeno. Šis grynas nikotinas (alkaloidas) yra labai nuodingas, bespalvis skystis, tirpstantis vandenyje ir neturintis

gydančiųjų savybių. Nikotino druska sulfatas vartojamas kaip insekticidas naikinti vabzdžiams. Sakoma, kad tik du lašai gryno nikotino ant liežuviu šunį užmuša per kelias sekundes.

Degantis tabakas rūkymo metu pasiekia 1691 F laipsnio karščio pasiekdamas į dūmus ir geltonai rudą skystį, žinomą kaip derva arba degutas. Abiejuose iki šiol tyrimais susekta virš 500 įvairių cheminių junginių, kurių veiksmas gana įvairios. Dūmai sudaro 60 procentų viso degimo tabako produktų.

Įtraukiami dūmai į plaučius atlieka vieną itin rimtą ir sveikatai žalingą blogybę. Štai kaip tai vyksta: kvėpavimo takai nusodinti milijonais labai mažų dūmų ir plonųjų plaukelių, vadinamųjų cilijų, kurie visuomet banguoja, lyg laukas kviečių vėjo pučiamas. Šių plaukelių, cilijų, ritmiško bangavimo paskirtis yra ant jų nusėdusias dulkes ir šiaip jau ten nepriklausančias smulkias medžiagas pašalinti iš kvėpavimo takų, tuomet juos ir plaučius apsaugoti nuo erzino ir galimos infekcijos. Rūkant dūmai plaukelių veiksmus, t.y. jų bangavimą su paralyžuoja, kas pašalina apsaugą nuo ligų grėsmės. Tad tabako dūmai, įtraukiami į plaučius, sudaro dvejopą pavojų: tiesioginis kvėpavimo takų erzimas ir paralyžuojant cilijų plaukelius panaikinama gamtos duota reikšminga apsauga.

Skystoji dūmų dalis susideda iš daugelio junginių, iš kurių nikotinas ir nornikotinas sudaro nuo 8 iki 15 procentų viso sudėtingo deguto (dervos). Tyrimais su pelėmis aiškiai nustatyta, kad šis tabako degutas tikrai sukelia pelės odos vėžį, kai ji pakartotinai užtepama tuo degutu. Po nekurių laikų tose vietose pasireiškia odos vėžys. Taip pat išvirkstas degutas į pelės šlaunį irgi toje vietoje sukelia vėžį. Iš tarpo kitų junginių vėžio sukėlimu daugiausia pasižymi ilgais mokslineis vardais: benzo(a)pyrene ir dibenzo(a,h)pyrene.

Neįsileidžiant į techniškas smulkmenas, kurios mūsų tikslui nėra reikalingos, saugu teigti, kad rūkymas yra stiprus faktorius sukelti vėžio ir kitas rimtas ligas.

RŪKYMŲ VERTINIMO ISTORINIAI BRUOŽAI

Kai šešioliktoje šimtmečioje iš Amerikos atgabentas tabakas ėmė plėstis Europoje, tai žmonės tą naujenybę įvairiai vertino. Vieni tabako rūkymą pypkėmis, kramtytą ir šniukštymą sveikino kaip malonumo aktą ir tikėjo jo teigiamom mediciniskom savybėm. Gali būti, kad rūkymą kaip piktą dvokiantį ir priklį paprotį, kuris kenksmingas smegenims ir plaučiams.

Taigi iš pat pradžių tabakas sukėlė skirtingų nuomonių ir rūpesčių. Svarbiausias klausimas tuomet kaip ir šiais laikais buvo ar tabako vartojimas sveikatai naudingas, žalingas ar be efekto.

Tabako vartojimui plintant, vis daugiau aštresnių ginčų kilo. Tačiau tie ginčai nieko neįtikino ir problemas neišrišo, nes tai buvo tik atskirų įsitikinimų pareiškimai ir tvirtinimai, jokiais faktais neparemti.

Ilgainiui mokslas ėmėsi spręsti šią painią problemą.

1900 metus reikia laikyti kaip pradžią studijų apie rūkymo įtaką žmogaus sveikatai. Apie tą laiką mirimų statistikos daviniai atkreipė dėmesį į plaučių vėžio ligos padaugėjimo atsikimimus. Šis reikšmingas faktas kaip tik davė pradžią tyrimams patikrinti ar kartais nesama ryšio tarp rūkymo ir vėžio, atseit, ar rūkymas nėra kaltininkas šios ligos padaugėjimo. Išplaukiant iš to gimė mintis įtarti rūkymą kitoms ligoms, kaip tai: chroniškam bronchitui, dusuliui, širdies smūgiams, arterijų sukaikėjimui ir t.t. Kad tai išaiškinti reikėjo rimtų faktų, kuriuos gali duoti tik atitinkami tyrimai. Imtasi tabako sudėtį tirti, analizuoti cigarečių dūmus ir skystą degutą. Pasėkmėje izoliuota, išskirta, eilė cheminių junginių, kurių veiksmas reikalingos atitinkamo mokslineio išaiškinimo. Kadangi su žmogumi tyrimų daryti neįmanoma, tai pasitenkinta pelėmis, žiurkėmis, kiškiais ir t.t.

Nuo 1939 metų įvairiose vietovėse buvo praveistos net 29 tik plaučių vėžio studijos, kurių tūlos pasiskelbė savo davinius ir rodo aiškų palinkimą kaltinti cigarečių rūkymą dėl vėžio ligos atsiradimo plaučiuose. Šie raportai visuomenėje sukėlė įvairią reakciją. Vieni tai priėmė rimtai, o kiti kaip tik priešinėjai. Pastarieji suabejojo davinį tikslumu, ir kritikavo studijų metodus, išvadas kaip abejone sukeliančios vertės. Panašaus skepticizmo ir stiprios kritikos sutinkama ir šiuo metu, ypač iš tų, kurie linkę teisinti rūkymo nekenksmingumą.

1954 metais buvo įkurtas Tabako Industrijos Tyrimų Komitetas, kurį sudarė atstovai iš tabako augintojų, jo perdirbėjų ir sandėlininkų. Šio komiteto tikslas buvo studijuoti tabako įtaką žmogaus sveikatai, nes įtariai ir kaltinimai tabakui pažeidžiant žmogaus sveikatą ėmė rimtai grasinti prekybos verslui.

Tačiau JAV Viešo Sveikatingumo Tarnyba šiuo kontroverisiniu klausimu oficialiai susidomėjo tik 1956 metais, kada ji paskyrė moksline Studijų Grupę. Ši rimta ir patikima Studijų Grupė, reprezentuojanti federalę vyriausybę ir keturias rimčiausias nacionalinio masto vėžio ir širdies organizaci-

Septynių skirtumų galvosūkis

Kopijuodama aš piešini, dailininkas tyčia padarė septynias klaidas.

Palyginkit abu piešinius ir bandykit surasti tuos septynius skirtumus.

Sprendimą rasite 7 psl.

KŪČIOSE SU M. K. ČIURLIONIU...

(Atkelta iš 1 psl.)

vęs geras profesorius. Heyden išvykęs į Paryžių 1907 metais.

-- Kad viską užmiršti ko išmokote Varšuvoje? -- paklausiau.

-- Ir nesigailiu. Žinote, Čiurlionį aš laikau pirmu pasaulyje abstraktiniu dailininku, ankstyvesniu už Kandinskį.

-- Bet apie tai užtylima.

-- Tai neteisinga.

-- Tik viena "Gazette des Arts" apie tai minėjo. -- pastebėjau.

Aš apie tai, savo laikui esu informavęs mūsų spaudą, rodos tik vienas "Lituanus" tai paminėjo. Kai Heyden pradėjo ie-

koti fotografijos -- nerado, užmiršęs savo ūkį -- 90 km. nuo Paryžiaus, žadėjo atvežti.

Praėjo vasara ir ruduo.

Šiandien Hayden atėjo į klubą šypsodamasis ir padavė man tų 1904 m. Kūčių nuotrauką.

-- Prašau. Turėsite savo Čiurlionį. Matote tą pianiną, dažnai kaip ir aną vakarą, Čiurlionis ir Morawskis, keturiom rankom mums ant jo paskambindavo Bachą ir Mozartą.

Gyvenime pasitaiko netikėtų staigmenų. Dėka šachmatų susipažinau su Čiurlionio jaunystės draugu.

Fotografijos apačioje užrašyta: "Wigilia 1904. W pracowni przy ul. Zgoda" (Kūčios 1904, Dirbtuvė (studijoje) Zgoda g-vė). Prie pianino sėdi Skratka -- skulptorius; į kairę nuo krosnies kamienelio, prie stalo kampo Vytautas Jurgelevičius, toliau, vyras su ūsais H. Heyden 21 m., šalia M. K. Čiurlionis; antroje eilėje stovi vyras su bonka rankoj -- tai 18-metis Priškovskis -- studijos šeimininkas, į kairę nuo Čiurlionio jo draugas muzikas Morawskis, vyras su ūsais -- prof. Kryžanovski ir jo mylimiausias mokinys Kantor (pirmenąs kiek prof. Herbachauską) ir pirmas iškairės Kražk.

MALE HELP

SUPERVISOR

Manufacture of heavy duty off-highway earth moving and logging equipment has immediate opening for foreman in Welding Department. Must be capable of supervising approximately forty (40) employees in all phases of welding least five (5) years experience in heavy steel fabrication. Prefer someone with some college background in Industrial Engineering. Permanent, rewarding position with excellent company benefits. Salary commensurate with ability and experience. Send resume in confidence TODAY to:

ATHEY PRODUCTS CORPORATION

P.O. Box 669, Raleigh, N.C. 27602 Personnel Department

(124-5)

DERYBOS PARYŽIUJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

namiečių diplomatai gėrėsi drauge arbatą ir keitėsi sostinių vardais, aiškindamiesi kodėl kitos pusės pasiūlymas nepriimtinas. Poto buvo susitarta dėl Paryžiaus.

Ta pati procedūra įvyko pradžioje derybų Paryžiuje, kuri pasibaigė bombardavimų sustabdymu: pusšesto mėnesio nesutarimų, jokio progreso ir spalio 31 d. Amerika sustabdė bombardavimą. Tame laikotarpy įvyko kairiųjų dalykų.

Reikalaujamas besąlyginio bombardavimo sustabdymo, Hanojus padarė diskretišką gestą atitraukdamas dalį kariuomenės iš pietų Vietnamo. Tokiu būdu abiejų pusių garbė buvo išgelbėta.

Šiose aziatiškose derybose svarbiausia yra išgelbėti garbę:

1. Reikalauti daugiau, kai esama silpnesnėje pozicijoje, tikintis laimint laiką pagerinti žaidimą. Daryti nuolaidas, kai būna laimėti keli taškai (pavyzdžiui fronte).

2. Pabrėžti visą laiką anksčiau nepriimtinas pozicijas, nes tai geriau padeda priešą informuoti savo užimtą poziciją, kitaip sakant paruošiant dirvą deryboms.

3. Leisti progresuoti deryboms darant mažus oficialius pareiškimus per susitikimus.

4. Iš karto derėtis kečiuose frontuose, kad sumaišius kortas.

Visa tai reikalauja laiko, bet Azijoje diplomatams, kaip ir jų rikšai laikas nieko nereikškia.

Argentinijos Lietuvių Centro choras, neseniai paminėjęs savo dviejų metų veiklos sukaktį, su dirigentu V. Rimavičium ir prie pianino A. Čikštaitė. Chorą sudaro apie 40 choristų, dauguma jau gimusių Argentinoje, kuriuos suorganizavo Arturas Mičiūdas.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week

every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$12.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.TIES METŲ
PASIKEITIMU

Švenčių metas eina į savo pabaigą. Dvasios pakilime, kalėdinės nuotikos supami, savo artimųjų draugystėje, sėdomės prie kūčių stalo. Dalijomės plotkeliais, mintimi skriedami pas tuos, kurie pagal tėvų ir senelių idiegtą kalėdinę tradiciją turėjo būti kartu su mumis, o mes su jais. Nyko laiko ir erdvės užtvaros, kada iš anapus mėnulio pasigirdo gyvy šventraščio išminities žodžiai, žmogaus perduodami žmogui, skelbdami žemei taiką ir ramybę. Tų dviejų dalykų žmonija, atrodo, daugiausiai reikalinga, bet kartu jie gal ir sunkiausiai pasiekiami tiek metų bėgyje, tiek jų pasikeitimo lūžyje.

Dar diena kita, ir su nesulaikoma laiko srove artinsimės į senųjų metų pabaigą, dar kartą pasidžiaugdami šviesiaisais jų pragiedruliais ir negrižtančiom praeitin palydėdami jų priblukusius šešėlius. Vėl širdis pasiges artimos širdies, kad vienišumo bent akimirkai nebejausdami, su nauja viltimi galėtume pradėti naujuosius, šviesesnius, gražesnius, sveikesnius, laimingesnius.

Ką jie atneš kiekvienam mūsų asmeniškai, ką suteiks likimo bandomai ir iš gimtosios tėvynės į visas keturias pasaulio šalis išblaškytai mūsų tautai, kuo pagaliau jie paguos ir pradžugins tarp gėrio ir pikto, laisvės ir nevalios, gerbūvio ir neprieklio, karo ir taikos besiblaškančią žmoniją, -- lieka sunkiai išpėjama mįslė, kurios raktas Aukščiausiojo rankoje. Be Jo valios mūsų senolių teigimu, žmogui plaukas neiškrenta, bet kartu Jis tepadeda tik tiems, kurie patys stengiasi.

Mintimi perskriedami besibaigiančius senuosius metus, negalėtume sakyti, jog jų būvyje nebūtų stengiasi ir pasiekta, kas ankstyvesniais tik tesvajota. Kilo vėl slavai. Tiesa, pavasaris neatėjo Karpatų kalnais, kaip anuomet Mairomis džiugiai skelbė, tačiau su jo užgniažimu, pavergtųjų laisvės ilgesys ne tik kad nesunyklo, bet jos kovotojų eilės pasipildė ištisas tautas vergusių raudonųjų didikų vaikais. Nebe laisvės ilgesys ar troškimas, bet jos reikalavi-

mas pasklido pasaulin pro geležinę uždangą pasimušęs. Ir tai atlieka jaunimas, nusivylęs komunistine evangelija ir ėmęs vadinti daiktus tikraisiais vardais, kaip gal niekada anksčiau. Nebeužtvenksi upės bėgimo, vėl prisimenama pranašingi Mairomio žodžiai, nesulaikys naujo kilimo, nors ji pasveikint būtų baisu...

Kaip į tai atslieps mūsų jaunimas? Praėjusiais metais šoko, dainavo, savęs ieškojo, o Stefanijos Rūkienės išgyvenimus paskaitęs ateinančiais gal ir save suras, priemonės ėmęs laikyti nebe tikslu, bet tik priemonėmis.

Praėjusius laikėme laisvės kovos metais, bū-

KAIP SU JAUNIMU?

Australijoje išeinančiame laikraštyje "Mūsų Pastogė" Br. Straukas kelia klausimą, kaip mūsų jaunimą išlaikyti lietuviais?

Šis klausimas vienodai tinka viso pasaulio lietuviams, tad straipsnį perspausdiname.

tume laimingi, kad intencija būtų pasiteisinusi. Jeigu tokiais nesame, norėtusi, kad išpraeities ne tik stiprybės, bet ir išminties pasisemtume. Tuščia guostis, kad už šimto metų bus geriau, kada sutarimas ir galinčių dirbti sutelkimas, be jokių "jeigu", reikalingas ir būtinas dabar, pajėgiesiems iškrentant ar pavargstant, o naujiems dar vis nepakankamai ateinant. Bet kitais atžvilgiais daugely atvejų pasireiškė mokančiais ir galinčiais ne tik sau gyventi, bet ir pagal savo išgales bei supratimą bendrąjį visuomeninį reikalą pastūmėti.

Nesileidžiant į smulkmenas, seniesiems metams riedant nuo mūsų ir naujesiems besitariant į mus, norėtusi palinkėti, kad ties jų pasikeitimo briauna drįstume išsipareigoti ateinančiaisiais atlikti tai, kas nepasistengta padaryti ir tai ko negalėsime atidėti dar vėliau ateinančiais. Kiek jie bus našūs ir laimingi, didžiąja dalimi pareis nuo mūsų pačių. (d)

★
"Ne kartą mūsų spaudoje užkliudomas jaunimas nevengiant jam net priekaištų. Esąs jis arogantiškas, nemandagus, suaustralijęs ir t.t. Atrodytų, kad mes, vyresnioji karta, jaučiamės iš savo pusės padarę viską, sudarę palankiausias sąlygas tam jaunimui išaugti jei ne geresniais, tai jau bent neblogesniais lietuviams ir žmonėms, negu patys esame. O gal manome, kad barniu ir priekaištais tą jaunimą tuč tuojau pataisytime, ir jau vien dėl to jis sekantią dieną pasidarys geresnis?"

Tačiau tai tikrovė mūsų lūkesčius apvilia, imame jaudintis ir dairytis kaltininkų. Priekaištauto jame s tenka priminti lietuvių patarlę — kokio obelis, tokie ir obuoliai. Jei jaunuolis nemandagus, arogantiškas, varganai surenčia lietuvišką sakinį, tai greičiau tėvų, ne jaunuolio kaltė.

Savo tarpe užtiksimė eilę jaunuolių, smagiai kalbančių ir šmaikščiai susirašinėjančių lietuviškai su pakankamais ištekliais tautinio idealizmo ir gyvai besireiškiančių mūsų visuomeninė ir kultūrinė veikloje. Deja, šalia tokių atrasime ir šimtus jaunuolių, kurie patys varžosi lietuviškai prabilti, nes tos kalbos formaliai jau nemoka ar neišmoko.

Besirūpindami įsikūrimu ir ekonomine šeimos geroje permažai kreipėme dėmesio į augančius vaikus palikdami juos auklėti aplinkai ir australiškai mokyklai. Ekonomiškai įsikūrimo dauguma palyginti gerai, bet per tat beveik praradome vaikus. Patys angliškai gerai neišmokę ir vaikų lietuviškai neišmokėdome. Ar gali būti kas nors tragiškesnio, kaip kalbinio ryšio šeimoje stoka?

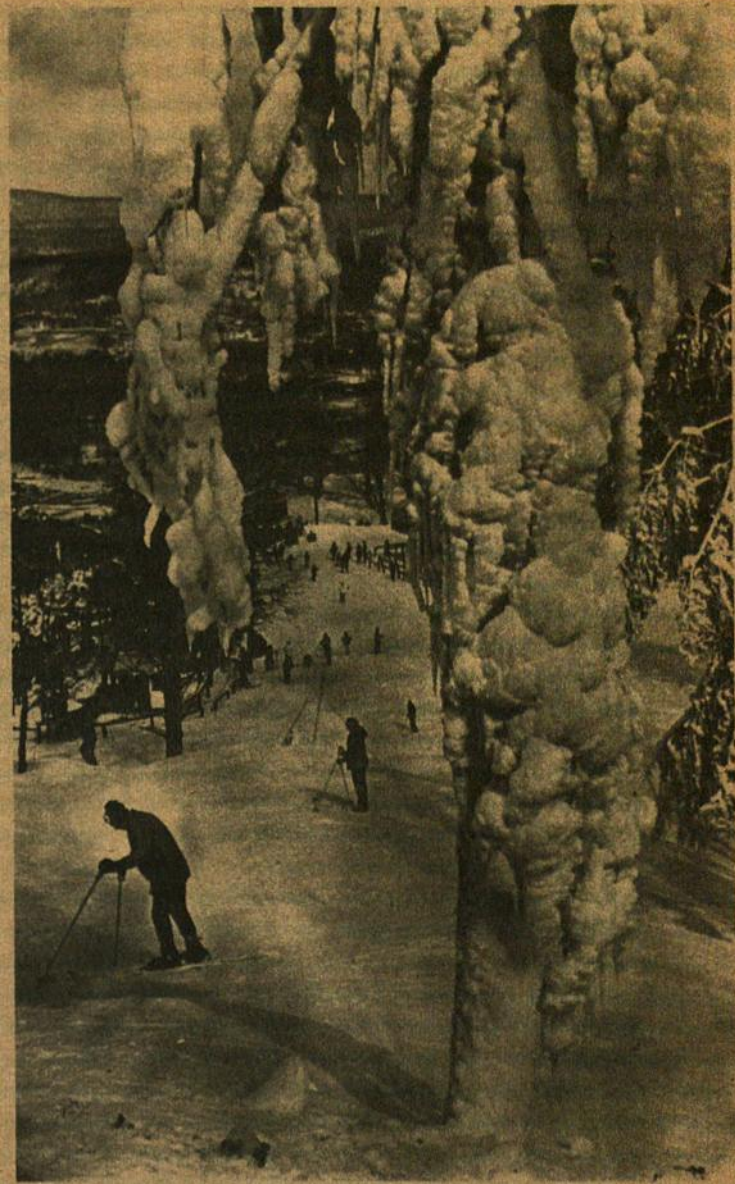
Dedame daug vilčių į savaitgalio mokyklas, kurios be abejonės duoda didelį įnašą. Baigę savaitgalio mokyklą vaikai tėra dar per jauni, kad pajęgtų sąmoningai suprasti, kas yra toji tolimoji tėvynė ir pati tauta. Baigusieji savaitgalio mokyklas toliau jaunuoliai paliekami Dievo valiai.

O iš tiesų kaip tik šį pomokyklinį amžių reikėtų planingai išnaudoti tautiniam auklėjimui. Šio amžiaus jaunuoliams gyvenamoji aplinka ir draugai daugiau įtakoja už tėvus. Vėžimasis atsipalaiduoti nuo vyresniųjų (šiuo atveju — tėvų) jaunimui visados būdinga. Bendravimas su suaugusiais juos varžo. Saugiai ir laisvai jie jaučiasi tik bendraamžių tarpe. Čia jaunuolis turi progos atskleisti savo asmenybę, ugdyti pasitikėjimą savimi, imponuoti draugus savo žiniomis, sąmojom ir t.t. Dauguma mūsų tokius jaunimo polėkius suprantame, bet neaišku, kodėl ta kryptimi nieko nedarome.

Tai suprasdami australai turi įsteigę skaitlingus jaunimo klubus. Daugelis jų yra menkaverčiai, bet vis tiek jie pasitarnauja jaunimo reikalams.

Tiesa, turime ir patys jaunimo susi grupavimus, kurie siekia tam tikrų tikslų jaunimo tarpe. Tai skautai, ateininkai, taut. šokių grupės, sportininkai ir kt. Bet mums trūksta vieno jaunimo sambūrio, kuriame tilptų visoks jaunimas, reiki klubo ar kaip jį bepavadinumėm, kur mūsų jaunimui būtų vieta plėtoti tautinę sąmonę.

Turime savus bendruomeninius namus, kitur net po dvejus, bet kiek jie tie-

Kalnuose su slidėmis.

V. Maželio nuotrauka

sioginiai pasitarnauja jaunimui? Kas vyksta lietuviuose kad ir jaunimui dalyvaujant, tai vyksta su tėvų žinia, net prievarta, kaip savaitgalio mokyklos ir kt. Bet mūsų priaugančio jaunimo lietuvių namai nepatraukia, nes čia neranda pasitenkinimo, džiaugsmo, o vien tik pareigą. Pradėję dirbti jaunuoliai su bendruomeniniais namais ryšius beveik nutraukia.

Jaunimui reikia jaunatviškų užsiėmimų ir pramogų ir ypač tinkamos aplinkos. Jaunimas nori irgi privatiškumo, kur nesikištų nei tėvai, nei vyresnieji. Reikia ir ką nors daryti, kad tokią vietą mūsų jaunimas turėtų.

Gal tai buvo galima ir anksčiau apie tai pagalvoti ir padaryti, bet geriau vėliau, negu niekad. Vis dar

turime laiko ta linkme pažadėti.

Kitas svarbus faktorius jaunimo lietuviškumui ugdyti būtų jaunimo stovyklos. Tokios bendros jaunimui stovyklos turėtų būti organizuojamos kas vasarą visam Australijos lietuvių jaunimui ir vienoj vietoj. Skaitlingi susibūrimai jaunimui imponuoja. Jaunųjų artimesnis susipažinimas gal net sumažintų ir mišrių vedybų skaičių.

Kaip mūsų jaunimą išlaikyti lietuviams be čia suminėtu gal atsirastų ir kitų būdų.

Emigracijoje esame virš 20 metų. Čia išauginome pirmąją generaciją savo krašto nemačiusių lietuvių. Būtų nedovanotina kaltė, jei dalį šios generacijos prarastume vien todėl, kad neišnaudojome visų priemonių nubyrėjimui išvengti."

BUBULIS IR DUNDULIS ATSINAUJINA

Dar nevisai nublukus dramos festivalio įvairiems įspūdžiams, toje pačioje Jaunimo Centro salės scenoje 1969 m. sausio 4 ir 5 dienomis pasirodys atsinaujinęs Bubulis ir Dundulis -- linksmas Ant. Rūko 3 veiksmų nutikimas.

Daugelis šį nutikimą jau matėme stovyklų scenose, prieš daugelį metų ir Amerikoje. Chicago Scenos Darbuotojų Sąjunga, paminėdama Ant. Rūko pirmasias mirties metines, Bubulį ir Dundulį atnaujiną ir dar kartą leidžia šiam lengvam nutikimui pajaukauti, pažaisti.

Šiam pastatymui Scenos Darbuotojų S-ga sujungė daugelio metų sceninę patirtį ir pirmąsias pajėgas: Stasę Kelečienę, Eleną Rukuižienę, Laimą Petravičiūtę, Algimantą Dikinį, Arvydą Dikinį, Joną Kelečių, Leoną Barauską, Juliją Balutį, Juozą Valentįną. Režisuoja ellės stiprių pastatymų režisierius Algimantas Dikinis, pasikvietęs talkon dail. Jurgį Daugvilą dekoracijoms ir dail. Bronę Jameikienę kostiumų eskizams atlikti. Scenos technikiniais darbais ir apšvietimui vadovaus Čes-

lovas Rukuiža ir Kazys Cijūnėlis.

Žinant šių žmonių pajėgumą ir rimtą darbą reikia laukti, kad Bubulis ir Dundulis po daugelio metų tikrai šviežiai ir žaismingai atsinaujins. (pm)

HELP WANTED MALE

FIXTURE BUILDERS
(STEEL)

BRIDGEPORT
OPERATOR

LATHE OPERATOR

Must be experienced. Excellent pay, good fringe benefits, many hours of work. Phone 313-468-2641. (122-1)

MACHINE BURNERS
FITTERS
SHOP HELPERS

Applications are being accepted for the above positions for men with experience in steel plate fabrication. Excellent wages including many fringe benefits. Apply in person.

BETHLEHEM STEEL CORP.

Buffalo Tank Division.

13461 Huron River Dr.,

Romulus, Mich.

"Equal Opportunity Employer in the Plans for Progress Program".

(119-125)

MOLDERS
MELTERS
COREMAKERS

Experienced foundry labor. Top wages, plus cost of living. Teamster pension and benefit plan. Retire at age 57, after 5 years of membership, at \$250 per month.

RACINE & ENTERPRISE FOUNDRY

831 E. Lewiston

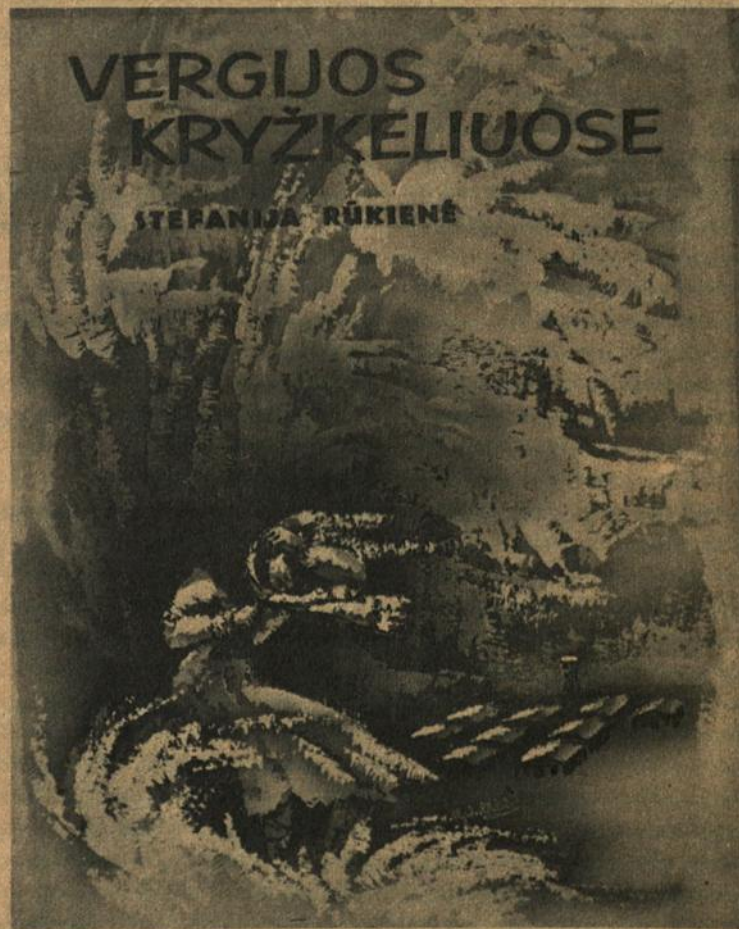
Ferdale, Mich.

313 — 542-9600

(118-1)

VERGIJOS
KRYŽKELIUOSE

STEFANIJOS RŪKIENĖ

Knygos kaina 5 dol., kietais viršeliais 6 dol. Norintieji įsigyti ją kaip galint greičiau, prašoni užpildyti žemiau dedamą atkarpą ir su pinigais ar čekiu tuojau pat atsiųsti Dirvai.

Prenumeruokimės Stefanijos "Vergijos kryžkeliuose" sau perskaityti ir turėti, įsigykime ją dovanoti savo artimiesiems čia ir užsienyje. Skaudžiai išgyventa, vaizdžiu ir lengvu stiliumi parašyta Stefanijos Rūkienės knyga, be abejo, bus daugiausiai ir plačiausiai skaitoma.

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

196... m. d.

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (paprastais viršeliais su aplanku), kaina 5 dol.

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (kietais viršeliais su aplanku), kaina 6 dol.

Ta pačia proga prašau atsiųsti egz. Giovannino Guareschi "Draugas Don Camillo", kaina 3 dol.

Mano adresas: (pavardė ir vardas)

..... (namo numeris ir gatvė)

..... (miestas ir valstybė, zip Nr.)

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (77)**BRONYS RAILA****ARDYMASIS**

Viena gana nauja ir gal pati pažangiausia idėja ALT pirmininko E. Bartkaus prakalboje buvo perserģėjimas, kad "stiprūs kaltinimai" neišvirs- tų į asmeninių sąskaitų suvedinėjimą, kas iš tikrų- jų jau gana žymų įvairių prokurorų pasisakymuose savojo patriotizmo monopolio vardan ir priešininkų ar skirtingai galvojančių paniekai. "Pasisakantieji prieš bet koki bendravimą (su tauta ir okupuota Lietuva), - priminė ALT pirmininkas, - turėtų pa- galvoti, kad tuo jaunas dinamiškas elementas nu- stumiamas į statinę padėtį ir nusivylimą"...

Ši idėja Amerikos lietuvių išeivijos centrinės politinės organizacijos vadovybės lūpose būtų kiek neįprasta ir gana nauja. Sutikčiau, kad tai teigiama ir pažangi idėja.

Man asmeniškai ji mažai bepritaikoma. Asme- ninių sąskaitų suvedinėjimas man mažiausiai be- rūpi. Nuolat skolingas jaučiuosi tik savo kilmės tautai, niekam kitam. O jei kas man primygtinai skolina panieką ir ižeidinėjimus, tai tinkamai pro- gai pasitaikius su padėka ir nuošimčiais šią skolą stengiuosi atlyginti. Nebesu "jaunasis elementas", ir dėl to nėra jokių abejonių. Jau ilgą laiką neturiu sąlygų, tegu ir baisiai norėčiau, būti "dinamišku ele- mentu", ir niekas manęs labiau nebegali "nustumti į statinę padėtį", kaip įsisėdimas kalno pakriaušė- je Laukiniuose Pacifiko Vakaruose.

Geriausios priemonės ardymui

Du trys tūkstančiai mylių man ligi vadovaujan- čių veiksmų prieškambarių, šeši septyni tūkstančiai ligi Europos ir Lietuvos. Narsiųjų vis raginamas kovon, kuo gi aš kovosiu? Baganvilės žiedeliu, ro- jaus paukščio gėlės oranžiniu snapu, kaktuso spyg- liu ar išgverusiom raidėm rašomosios mašinėlės, kurios nebespėju sutaisyti?

Tik vienas atvejis man pasiūtiškai tinka: - rie- dėjimas nusivylimo pakalnė, nevilties prarajon... Jau daug kartų riedėjau šia kryptimi, bet kai pats riedu, tai pats mėginu ir dar galiu atsispirti, už ko- kio akmens užsikabinti, vėl pakopti aukštyn. Tačiau kai dar ir kiti stumia, kai nauji tautinio ir tarptau- tinio gyvenimo įvykiai basliais daužosi, kai mūsų išeivijos išsigimimo atmosfera ir atitinkama "mo- ralė" gramzdintė gramzdina pragarmėn, ke-... biau įsimėgaujama savo tautos ir savųjų teršimu, kai rezistencinis kovingumas didinamas jo mažini- mu ir paneigimu, kai dažna lakesnė aktyvistinė min- tis užsmauglama reikalavimu ją atriboti, išskirti, išmesti iš tautinės bendruomenės ir būtinai merkia- ma ko labiausiai dvokiančio dumblo balon, - tada prislėgimo krūvis tampa per sunkus, tada daugeliui anksčiau ar vėliau tistigs jėgų atsilaikyti prieš nusivylimą, tada bus paspartintas sprogimas, kur viena dalis uždus neviltyje, pasibodėjime ir susi- naikinime, o ir kita dalis nieko nelaimės, kaip tik paskubintą savo nusilpnėjimą ir bereikšmiškumą.

Pati vaisingiausia priemonė tautinei vienybei skaldyti, nusivylimo ir pasipiktinimo sėklai sėti ir išeivijos patriotinei moralei nuodyti yra daugelio mūsų stereotipinis pomėgis, beveik jau dešimtme- čių įstatymas, aiškinti ir politinių institucijų auto- ritetu tvirtinti, kad mūsų tautos likimo klausimais visuomenėje protarpiais sukylandios aistros ir ne- sutarimai, problemų branduolių skaudinančiai giliau siekiančios diskusijos, skirtingos nuomonės, pro- gramos, pasaulėžiūros ir atitinkamai skirtinga veikla - būtinai "ardo mūsų tautines gretas ir te- tarnauja priešui"!

**Pabėgom nuo priešo -
jam tarnauti?**

Pirmasis atvejis - kad mūsų nesutarimai ardo tautines gretas - yra tik šiaip sau normalus kaltini- mas, pagrįstas nebent labiau naivumu, jog plura- listinėje bendruomenėje turįs būti ir yra galimas sutarimas visais klausimais. Taip niekad nebuvo, nėra ir turbūt nebus pluralistinėje bendruomenėje, ko nėra net ir totalistinėse sistemose. Tik čia su tuo išorinės ir įsakytos vienybės skirtumu, kad ne- pritarėjų burnos užčiaupiamos arba jie smurtu su- naikinami.

Antrasis atvejis - kad nesutarimai tetarnauja priešui, žinoma, nekeliant klausimo, kad ir suta- rėjai galėtų būti labai nepozityvūs, - yra jau labai didelis kaltinimas, žmogui ir piliečiui beveik pats didžiausias. Tarnauti ar patarnauti savotautos prie- šui yra pati šlykščiausia nemoralybė, nedovanoti- na veidmainystė, savųjų brolių ir savo tautos idealų išdavimas. Tačiau šis vulgariausias ir demago, iš- kiausias kaltinimas nuo karo pabaigos politinių pa- bėgėlių, jų spaudos, ir jų kai kurių institucijų tebe- kartojamas visuomet tuo pačiu pliurpimu kai tik at- siranda nors mažiausi nuomonių skirtumai ir kai ki- taip nesugebama savo oponentų nudobti.

Ar iš tikrųjų užsienio lietuviai tik trokšta ir alksta, kaip labiau patarnauti priešui, talkininkauti Kremliai, Maskvai, okupantui, bolševizmui? Ar jiems nusispiant dėl Vasario 16 akto galios atsta- tymo, ar jiems daugiausia ir terūpi, kaip bendradar- biauti su sovietiniais kvilingais, talkininkauti jų agentams, pripažinti Lietuvos prijungimą Rusijai,

psichotiškai jausti laimę, kad tik pavyktų kaip nors dar daugiau susilpninti mūsų jėgas, dar labiau griau- ti vienybę, dar mefistofeliškiau iš vidaus ardyti mūsų tautines gretas?

Ar tikrai jau taip? Tada mes ne tik žengiam bankrotan, bet jau pasiekėm dugną.

Tad leisiu ir sau dar vieną sykį šių rašinių py- nėje pakartoti jau anksčiau pasakytą mintį, kuri man reiškia atkakliausią protestą prieš šią labiau- siai supuvusią ir tautinę išeivijos bendruomenę pū- dinančią mūsų dvasios barbarybę. Liaukimės! Tie, kurie nesutikdami susitaikinti su bolševizmu ir nu- silenkti okupantui, verčiau ryžosi palikti tėvynę, at- sižadėti asmeninės laimės ir netekti beveik visko, kas buvo brangu, negupriešui tarnauti, - tie jam ne- tarnavo ir netarnaus. Tie jaunieji, kurie laisvostė- vynės netekimo gėlos neišgyveno ir jos taip nesu- pranta, kaip vyresnieji, bet kurie, atpažinę savo tau- tinę tapatybę, vieni racionaliai, kiti gaivališkai sva- joja ir dar ryžtasi jos laisvės gėriui vienu ar kitu bū- du patarnauti, - aš nežinau, tikrai nežinau ir nepajė- giu suprasti, kokios kilnybės motyvu galima taip lengvabūdiškai žerti iš rankovės kaltinimus, kad jų gyvas ryžtas ir jų etika yra tik sąmoningas noras ar pablūdęs geismas priešui patarnauti.

Jau nebe nuo šlandien daugelis aiškiai mato, kad su bolševikiniu priešu mes narsiausiai kovo- jam gangreit tik prakalbam ir rezoliucijom, o įnir- šusi ir nuodingiausia naikinimosi kova vyksta tarp savųjų ir prieš savuosius. Kova privatinė ir kova vieša, laisva, be cenzūros, be teismo, net be išty- rimo. Apžlibime nebematant čia pat, panosėje, Chi- cagoje ir Brooklyne, N.Y., nuogos bolševikinės pro- pagandos senųjų ar skystai dažytos diversijos naujų- jų židinių...

Jeį lyginti laimėjimus...

Taip senų ir dar nesenų laikų tėkmėje tarpusa- vio naikinimosi aistromis jau žlugo ne viena vertin- ga politinė emigracija. Ir dar žlugs, galbūt įskai- tant ir mūsų.

Tad kas ir kaip ardo mūsų tautines gretas, - jei kurie taip optimistiškai dar galėtų vadinti mū- sų tvarkingą ir drausmingą, beveik karišką išsiri- kiavimą?

Lietuvos nepriklausomybės priešas, Maskvos imperializmas per savo lietuviškus ar lietuviškai išmokytus kvilingus, aišku, nuolat ieško ir ieškos mūsų tarpe šnipų, išdavikų, diversantų ir kitokių mūsų politinės išeivijos pūdytojų - ir jų po trupū- čiuką ras. Nors jėgos be galo nelygios, bet to pat galime rasti ir mes jo lizduose. Ir tikėčiau, kad sveikas mūsų tautinis instinktas pats sugebės ap- sisaugoti ir tėvynėje vis daugiau ras ne tiek naujų pašlemėkų Maskvos letenai, kiek naujų "pataikūnų" Lietuvos laisvei.

Laikai parodė, kad priešo tiesioginiai laimėji- mai sugriauti ir demoralizuoti lietuvių politinės emi- gracijos sąmonę tėra labai menki. Man rodytų, kad gangreit didesnių laimėjimų (be jokios mūsų pagal- bos ir prisidėjimo) yra pasiekta tėvynėje gaivališku lietuviškos sąmonės ir tautinės garbės iškilimu, įs- kaitant ir pačių lietuvių komunistų patriotinės są- monės pažėgėjimą. Ir tatai geriausiai žino patys kvil- lingai...

Šia proga nenorėčiau dar kartą kišti pirštą tie- siai į pačias mūsų išeivijos žaizdas (tai būtų gali- ma padaryti atskirai ir nebūtinai per laikraštį). Ta- čiau kokios ryškiai matomos bendros išvados galė- tume prieiti, jeigu į tas tikras ar tik tariamas žaiz- das pažiūrėtume vien tik "tautinių gretų ardymo" motyvu?

Pradedant Vilniaus universiteto rektorius Ku- biliaus apsilankymu Amerikoje, einant per paruo- šiamuosius darbus Jaunimo Kongresui susaukti, per Paryžiaus lietuvių "kruvinus" kivičius, per krepši- ninkų kelionę okupuoton Lietuvon ir baigiant sovie- tinės Lietuvos šokių ir dainų ansamblių, muzikų ir solistų koncertais Kanadoje ir Jungtinėse Valsty- bėse, - išskyrus vieną kitą naivų, kvailą ar negar- bingą incidentą, kokie įvyko rimti patarnavimai priešui ir koks atsitiko mūsų tautinių gretų ardy- mas?

Mieliausio demono ženkle

Mes gi patys ir pirmieji šokom kaltinti, nie- kinti, boikotuoti, net smurtauti, komunistų pusber- niais, judošiais ir tautos išdavikais, okupanto tal- kininkais ir pataikūnais išvadinti visus tuos, kuriuos kas tik panorėjo ir kaip išmanė ir kokias tik tar- pusavio "laisvės kovų" sampratas susikūrė.

Ne priešas mus sukiršino ir daugiausiai suar- dė. Mes patys pirmiausia kiršinom, įtarinėjom, inkriminavom, nepasitikėjom savaisiais ir ardėm savo gretas. Tad įvyko ir su ataidėjimais tebesi- draiko ne tik iš šalies ardymas, bet ardymas iš vidaus. Ardymas is! Štai žodis, kuris man ro- dos tiksliausiai dera dabartiniam laikmečiui.

Ardymas - mūsų demonas, tas mieliausias draugas ir patarėjas, mūsų įkvėpėjas mefistofe- lis. Ne svečias įsibrovėlis, bet ilgai buvęs ir už- sibuvęs mūsų dvasios prakeikimui nulemtas šeimi- ninkas.

D E M E S I O**DOVANŲ SIUNTĖJAMS Į LIETUVĄ IR USSR**

Mes džiaugiamės galėdami pranešti, kad spar- čiai padidėjus klientų skaičiui ir veiklai mums pasi- sekė pasiekti tokių pagerinimų:

1. Pagreitinti užsakytų dovanų pristatymą.
2. Suprastinti Vnešposyltorg'o užsakymų vykdymo procedūros.
3. Padidinti Vnešposyltorg'o krautuvų ir sandėlių skaičių visoje U.S.S.R.
4. Padidinti visokių prekių pasirinkimą — drabužių, medžiagų, avalynės ir t.t.
5. Sudaryti naują sistemą patvirtinimui, kad užsa- kymai įvykdyti. Pasek pavyzdžiu tūkstančių mū- sų klientų, kurie patyrė, kad dovana per

PODAROGIFTS, Inc.

yra geriau negu:

- A. Siuntinio siuntimas iš čia (Jokio muto užsaky- mams per Podarogifts);
- B. Money order arba banko perlaida (negalioja Spe- cialiose Vnešposyltorg'o krautuvėse);
- C. Jokių kitų primokėjimų (Vnešposyltorg moka mums komiją).

**APLANKYKIT MŪSŲ PARODŲ SALĘ
NEW YORKE**

Siųskit savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, Inc.

(VIENINTELIS DOVANŲ ATSTOVAS JAV-sė)
220 Park Avenue South (kampas 18-tos g-vės)
New York, N. Y. 10003
Tel.: 212 — 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 — WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių

COSMOS PARCEL EXPRESS, CORP.
45 West 45 St., New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 — CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių

**PACKAGE EXPRESS & TRAVEL
AGENCY, INC.**
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel.: 212 — 581-6590 — 581-7729

arba į bet kurį jų skyrių

PLANINGAS TAUPYMAS**4^{3/4}%**

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieny metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vieny metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOUR: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

**MO' A GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!**

GENEROLAS MOTIEJUS PEČIULIONIS

K. UOGINIUS

Visais laikais ir kiekvienos šalies kariuomenėje buvo ir yra savo šaliai pasi- aukavusių patriotų, kauty- nės pasižymėjusių karių, kurių žygiais amžių amžiais didžiojo tautos. Su pa- garba mini juos istorija, ap- dainuoja dainose, kūrimos ir iš kartos karton sklei- džiamos apie juos legendos. Tuo būdu uždegama jaunų- jų pasiryžimas ir drąsa ko- voti už savojo krašto — tau- tos interesus.

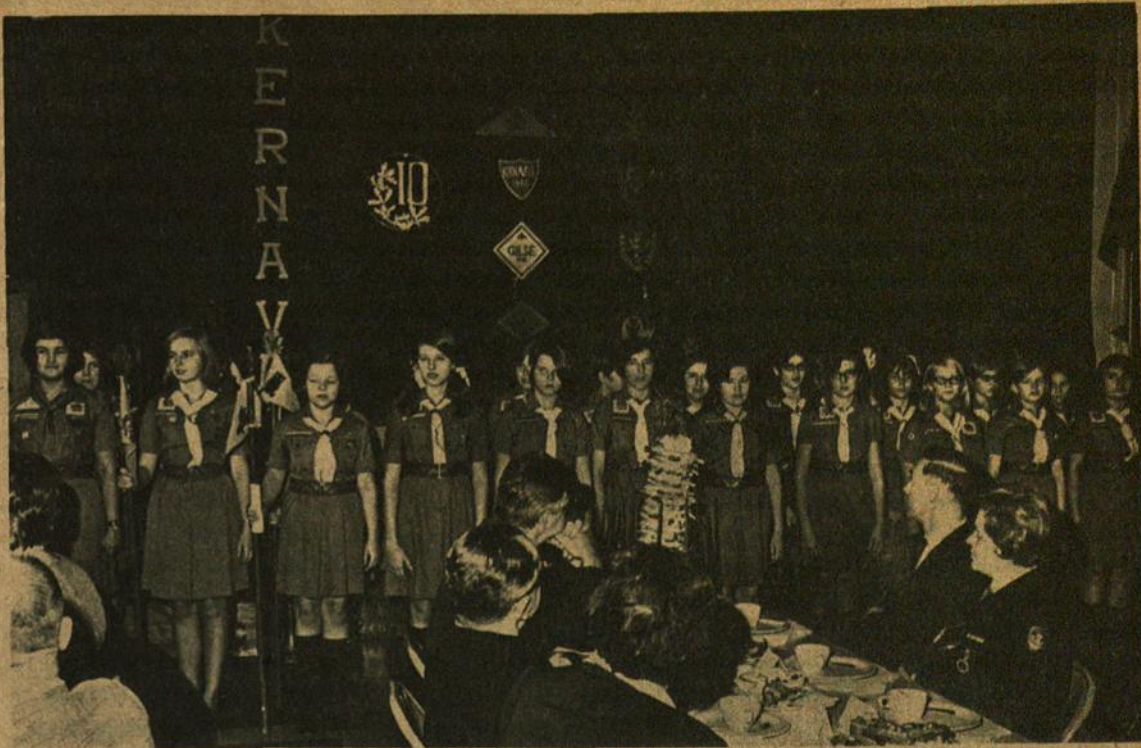
litikų" grupėje dalyvavo ir M. Pečiulionis. Tuo reikalu buvo suredaguota carui te- legrama, kurią pasirašė ir Pečiulionis, ir drauge su ki- tais nunešė paštan. Carui siunčiamas telegramas te- galėjo priimti tik pats pa- sto viršininkas. Tad ir šioji telegrama buvo įteikta pa- čiam viršininkui, kuris per- skaitęs, palingavęs galvą, ir paglostęs savo žilą barzdą siuntė ją išbaręs: "Vaikai, ar jūs suprantate ką daro-

valdybą. Pečiulionis nebuvo iškalbus ir daug kalbėti ne- mėgo, bet ką sakė, sakė ap- galvotai, aiškiai ir nuosek- liai savo mintis dėstyda- mas.

1914 metų rudenį, karui prasidėjus, Petrogrado lie- tuviai - visuomenininkai at- sidėję jautriai svarstydavo su karu ir jo pasekmėmis. Pro karo ūkanas nelengva buvo įžvelgti ateitį, kuo jis baigsis ir kokia ateitis lau- kia Lietuvos. Lūkesčiai ga- limos carinės despotijos ga- lo, iš po rusų jungo išsiva- davimo viltys, tūnojo visų širdyse. Ir čia jau iš tradi- cijų ūgdoma — brandinama mintis į pakartotiną Rusi- jos revoliucijos galimumą, drąsiai reiškėsi visuomeni- ninkų tarpe. Buvo įsitikinta, jog revoliucija neišvengia- ma.

Motiejus Pečiulionis, bu- vo vienas tų visuomenininkų, kuris daug savo sielos įdėjo šį klausimą svarstant. Ir jis, visų dideliu nuste- bimui, iš visų tų svarstymų, padarė tokį sprendimą: ne- laukdamas pašaukimo, sa- vanoriu įstojo caro kariuo- menės eiliniu kareiviu. — "Jei tikime į revoliuciją — mūsų vieta tarpe tų, kurie tą revoliuciją vykdyt." Taip Pečiulionis savo nuosprendį motyvavo ir teisingo savąjį pasielgimą. Nesiveržė jis karo mokyklon, bet pasirin- ko eilinio kareivio dalį ir dėl savo nelabai imponuo- jančios išvaizdos, pateko ne- rikiuotėn, kur tai ganė in- tendantūros raguočių ban- dą, kol buvo išaiškintas esąs studentas ir komandiruotas karo mokyklon, kurią baigė artilerijos specialybe ir nuo 1916 m. tarnavo karininku, dalyvaudamas kovose su vo- kiečiais ir austrais.

1918 m. Pečiulionis grįžo Lietuvon ir pradžioje apsi- gyveno Vilniuje. Kurį laiką dirbo Darbo Balso redakci- joje. Matydamas naujus de- besis horizonte besiren- kant, ir komunistų veiklą bei lenkų reiškiamas preten- zijas į Lietuvą, besibūriant

Kernavietės skautės iškilmingoje dešimtmečio sueigoje Jaunimo Centre Chicagoje.

P. Malėtos nuotrauka

Generolas Motiejus Pečiulionis (dar pulkininko uniformoje) su žmona Konstancija, 1924 metais.

Turėjome ir mes savo jaunutėje, po amžių prie- spaudos atkurtoje kariuo- menėje, tokių kovose pasi- žymėjusių karių. Čia pami- nėsime vieną jų — a. a. kū- rėją-savanorį, generolą Mo- tiejų Pečiulionį, kuris šia- me ramovėnų suvažiavime Chicagoje buvo pripažintas "Ramovės" garbės nariu.

Šiemet sukako 80 metų nuo generolo M. Pečiulionio gimimo ir 8 metai nuo jo mirties. Ta proga norisi tą narsųjį Lietuvos kūrėją-sa- vanorį-kankinį, plačiai pa- minėti.

★

Motiejus Pečiulionis gimė 1888 m. sausio 31 d. Ranciš- kių kaime, Šventėžerio vals- čiuje, Seinų apskrityje. Jo tėvas Tomas, motina Roza- lija (Zubrytė) Pečiulioniai, susipratę lietuviai, Ranciš- kių kaime turėjo apie 30 margų žemės ūkį.

Motiejui sulaukus 7 me- tų, tėvai nusprendė leisti jį į mokslius. Motina, kaip ir daugelis anų laikų lietuvių motinų, labai norėjo, kad sūnelis būtų kunigas. Ta- čiau jų ūkis ne tik buvo ne- pelningas, bet ir praskolin- tas, tad iš ūkio pajamų tų planų nebuvo galima įgy- vendinti. Pečiulioniai ūkį iš- nuomavo ir tėvas, palikęs žmoną su Motiejuku namie, pats išvyko Amerikon. sū- niaus mokslinimui uždirbti pinigų. Po poros metų Pe- čiulionienė su Motiejuku persikėlė gyventi pas savo brolių Rudaminon, kur Mo- tiejukas išėjo pradžios mo- kyklą ir įstojo Suvalkų gim- nazijon. Gimnazijoje Motie- jukas buvo rimtas, darbš- tus ir religingas, kas puose- lėjo jo motinos svajonę, jog Motiejukas bus kunigu.

Motiejus Pečiulionis, iš pat ankstyvos jaunystės, buvo tautiniai susipratęs, o kadangi anais laikais gyve- nimas sukuriavo revoliuci- nės idėjom, tai ir mokslei- viai politikavo. Kartą Sei- nuose, susimetę keli gimna- zistai sprendė klausimą, kas daryti su Rusijos caru, ku- ris neduoda Lietuvai lais- vės. Aišku, teks nuo sosto verst, tačiau, kad išvengt kraujo praliejimo, nutarta pasiūlyti carui gera valia atsisakyti sosto. Toje "po-

te? Ar žinote kas jums gre- sia? Kalėjimo čia maža!... Mokykitės, politikuoti su- spėsite." Pašto viršininko būta gero žmogaus. Išleidęs mokinius niekam jų ne- įskundė ir tuo reikalus bai- gėsi.

Baigęs gimnaziją, Motie- jus Pečiulionis stojo ne į kunigų seminariją, bet į Petrapilio universitetą ma- tematikos studijoti. Bestu- dijuodamas dalyvavo lietu- vių studentų — visuomeni- ninkų organizacijoje. Tai buvo stipri ir palyginamai, gausi slapta lietuvių stu- dentų organizacija, įsikūru- si dar prieš 1905 metų re- voliuciją. M. Pečiulionis bu- vo uolus visuomenininkas- veikėjas ir būdavo kasmet išrenkamas į organizacijos

Savinija Gedvilaitė pravedusi partizanų Lukšos ir J. Butėno minė- jimą L.F.B. Rytų Apygardos suvažiavimo metu New Yorke.

V. Maželio nuotrauka

TĖVYNES MEILĖ

Vilniuj pirmiesiems Lietu- vos savanoriams, Pečiulio- nis, pasiryžo stoti besikū- riančion Lietuvos kariuo- menės ir prieš Kalėdas ap- leido redakciją, pėsčias iš Vilniaus išėjęs Dzūkijon, kad kiek pasilsėjęs galėtų stoti kovon už Lietuvos ne- priklausomybę.

1919 m. vasario mėn. Pe- čiulionis savanoriu įstojo Lietuvos kariuomenės ir kaip specialistas buvo pa- skirtas artilerijon.

Bekovodamas fronte Pe- čiulionis savo būrį išugdė į pilną 4-ių pabūklų bateriją, kuri gavo ketvirtosios ba- terijos vardą. Su ta bateri- ja Pečiulionis nesiskyrė per visą nepriklausomybės ko- vų laikotarpį. Pečiulionio suorganizuota baterija bu- vo mūsų karių pasididžiavi- mas. Ten kur Pečiulionis su savo ketvirta baterija pasi- rodydavo, priešas turėjo bėgti arba buvo sunaikintas.

(Nukelta į 6 psl.)

Žmoguje niekas ne- palieka tiek gilaus iš- pūdzio, kaip vaikystės atsiminimai. Tie atsi- minimai teikia stipry- bės ir džiaugsmo sun- kiomis gyvenimo vala- domis, o dar didesnio džiaugsmo linksmomis dienomis. Dažnai ir gy- venime kylančius įvai- rius klausimus tenka spręsti šeimoje idieg- tais principais bei būdin- gais papročiais. Žodžiu vaikystėj patirti išpū- džiai lieka gyvi, gilūs, aiškūs ir dažnai jaut- rūs iki mirties. Todėl tėvai, mokytojai, auklė- dami vaikus, turėtų ne- pamiršti pabrėžti tėvy- nės meilės jausmą. Šei- moje mokykloj iš ma- žens idiegta tėvynės mei- lė vaikams gali būti stip-

ri ir patvari. Bet ar vai- kas, svetur gimęs, su- pras, kai jam buskalba- ma apie tėvynės meilę? Ar nebus jam tai abstrak- tus dalykas, tėvynės ne- mačius?

Tėvynės sąvoką apima gimtasis kraštas, gam- ta, kaimas, miestai, so- dyba, bakužė ir puošnūs namai. Žodžiu, ta vie- ta, kurioj tėvų buvopra- leista pirmosios vaikys- tės ir jaunystės dienos, žmonės tarp kurių augo, gimtoji kalba, papročiai, pasakos, dainos ir t.t.

Į kalbą reikia kreipti ypatingai daug dėmesio. Daug kas bando vaiką kal- binti nelietuviškai. Tai vaiko žalojimas. Nema- žesnės žalos daroma vai- kui šnekant į jį sužalo- ta, pilna barbarizmų kal- ba.

Vaikas mėgsta pasa- kas, dainas. Tad į jo vaiz- duotės pasaulį reikia įpinti gražių pasakų, pa- davimų apie Lietuvą, pa- dainuoti dainų, kuriose minima Lietuvos senovė ir jos didybė.

Kambarius puošti lie- tuviškais vaizdais. Bet šalia to reikia nepamir- šti vaikui parodyti ir ty- ros tėviškos meilės, še- mos šilumos, kuri jį vi- są gyvenimą riš su na- mais, šeima ir arti- maisiais. Jei tėvai vaikų akyse bus niūrūs, jei gir- dės dažnus tėvų ginčus, barnius, nesutikimą, jie ims ieškoti užuojautos svetimųjų tarpe. Tad prie tėvynės meilės auk- lėjimo daug prisideda ir nuoširdus šeimos sugy- venimas, meilė, kantry- bė ir pasišventimas.

Tėvai turi kreipti daug dėmesio į vaikų piešinė- lius ir kitokius rankų dar- belius. Tegu piešia jie Gedimino pilį su pleve- suojančia trispalve, ju- rą su Birutės kalnu ir skrendančius didvyrius Darių ir Girėną, lietu- vaites gėlių darželiuo- se, vaidilutes kurstan- čias šventąją ugnį... Tė- vai privalo panaudoti vi- sas tėvynės meilės auk- lėjimui naudingas prie- mones. Gal tas iš ma- žens idiegta tėvynės meilės daigelis, laisto- mas tyra tėvų meile, už- augs į stiprų gimtojo krašto meilės medį, ku- ris nepalūš ir nepabūgs jokių audrų. Gal tada ne- žus Lietuvai tiek daug jaunuolių, svetur iš- sibirsciusių.

J. Miškinis

KESTUTIS GAIDŽIŪNAS

TIESA

Tiesa, kad

Dievas atsiranda netikėtai daugelyje

vieta. Šiandien mergina

Kroger's skambinanti pinigais kasoje

staiga sustojo nes pamiršo

aguonų kainą. Ji sulaukė visus

stengdamasi atsiminti.

Vedėjas piktai susiraukė kartu

su visais eilėje

bet mergina tik juokėsi. Jai

buvo juokinga nerūpestingai

ji juokėsi.

Ir Dievas

ten buvo juokdamasis

jos juoke.

2-18-68

POKALĖDINIAI MĄSTYMAI

"Ji pagimdė pirmąjį sūnų, suvystė vystyklais ir paguldė jį prakarte, nes jiems nebuvo vietos užėjoje".
(Lk.2,7).

Su širdgėla ir užuojau ta skaitome to didžio įvykio toki skaudų aprašymą. Įvykio, kuris savo svarba ir padariniais išskyla virš visų kitų pasaulio įvykių.

Kartais gal patys sa vyje pagalvojame: o kad aš ten būčiau buvęs, kaip mielai ir nuoširdžiai būčiau priėmęs tą jauną, neturtingą porą į savo namus. Nebūtų jiems reikėję ieškoti pastogės gyvuliams skirtoje pašiūrėje. Na ir kokią didelę garbę būčiau išgijęs už šią mažą paslaugą -- mano pastogėje būtų gimęs Pasaulio Išganytojas.

Gražu, jei Kalėdų švenčių proga panašiai pagalvojame. Labai gražu, kad pas lietuvius Kristus ir

Jo prisiminimas tebėra šios šventės centre. O jei tikrai nuoširdžiai trokstame suteikti jam malonumo, tuomet pasekime Jo gyvenimo raidą truputį toliau. Čia sutiksime Jį jau užaugusiu vyrą skelbiančiu Gerąją Naujieną ne tik didžioje Jeruzalės Šventykloje, bet taip pat Genezeto ežero pakrantėse, ant Jordano upės šlaitų, ar Galilejos kalvų slėniuose. Dažniausiai Jo žodžiai, kaip gaivinantis balzamas, švelniai plaukia iš Jo besišypsantių lūpų, iš Jo mylinčios širdies gelmių. Kartais tačiau dieviškos galios atgarsis, it griaustinis sudrebina sukiėtėjusių širdžių šaltas ir kietas uolas.

Viename iš tų savo neužmirštamų neišsemiamos išminties pamokslų Jis užtikrina savo klausytojus -- ką tik padarėte ar padarysite vienam iš mano mažiausių brolių ar seserų, vienam iš vargstančių ir persekiojamų, visa tai aš taip priimsiu, lyg tai jūs man pačiam padarytute. Kai pavalgydysite alkaną, bus lyg mane pavalgydysite; kai duosite drabužį šalančiam pusnuogiui, bus lyg mane aprengtute; kai priimsite vargšą benamį į savo pastogę, kai aplankysite kalinį asmenį -- kai ar laišku; kai siuntiniu sušelsite benamį tremtinį, tai vėl lyg kad mane aplankytute ar sušelpytute...

Gražus ir garbingas atpildas yra pas Viešpatį tiems geraširdžiams Amerikos lietuviams, kurie ne tik pavienius asmenis, bet istisas šeimas atsikvietė kaip tremtinius į šį gražų ir turtingą kraštą. Gražus atpildas laukia tų didžios dvasios ir kilnios artimo meilės žmonių, kurie savo iniciatyva, darbu ir auka įsteigė ir palaikė Bendrąją Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą -- Balfą. Kurie jungtinėmis jėgomis per šią kilnią organizaciją šelpė benamius lietuvius išblaškytus po visą laisvą Europą.

1919 m. gegužės 18-19 d., 4-ji baterija dalyvavo kautynėse užimant Kurklius, liepos 12 d. -- Salaką. Čia 4-os baterijos vaidmuo buvo ypač reikšmingas. Pėstininkams Salaką užėmus, bolševikai, norėdami jį atsiimti, didelėmis jėgomis puolė mūsų pozicijas, tačiau buvo atmušti ir su dideliais nuostoliais priversti atsitraukti. Rugpjūčio 24 d. prasidėjo garsi Zarasų operacija, kurios išdavoje bolševikai buvo išstumti už Lietuvos sienų. Karininkas Pečiulionis su savo baterija ir čia dalyvavo. Vienoje vietoje, prie Daugpilio plento, priešas pastoj mūsų daliniam kelią. Čia, po taiklaus 4-os baterijos šaudymo, priešui ugniaivietė-kulkosvaidžiai buvo nutildyti ir mūsų pėstininkai tą vietovę užėmė.

Vėliau, prasidėjus kautynėms su bermontininkais prie Radviliškio, dėl pradžioje per silpnų mūsų jėgų, turėjome nuostolių. Tik kai atvyko 4-oji baterija, tai "Perkūno Dieduko" atsiradimas pakėlė kareivių nuotaiką ir Radviliškis buvo užimtas. Pečiulionis te pripažino tik žygiavimą pirmyn. Pasitraukimų nemėgo. Tas labai jį erzino. Dėl to visi kariai fronto žinojo, jog kartą užėmus kurią nors vietovę, reikia atkakliai ginti ją nuo puolaniečio priešo, pigiai nesitraukti, nes priešingai "Perkūno Diedukas" supyks, o jei jis pyksta, tai negerai. Visi jį gerbė. O pyko Pečiulionis ir todėl, kad labai taupė sviedinius, kurių anuomet mūsų sandėliuose ne taip daug buvo.

(Bus daugiau)

švarkais ir paltais, gaudais iš Balfos.

Šiandien, ačiū Dievui, jau nebesame reikalingi Balfos pagalbos. Jau nebesame anie vargingi dipukai. Bet ar prisimenam, kad tokių yra dar ir dabar? -- Tiesa, daugumas vykdom asmeniškai balfinį darbą, šelpdami savo artimuosius pasilikusius anapus geležinės uždangos. Tai labai gražu. Bet neužmirškime, kad yra ir tokių, kurie neturi nei brolių nei seserų, nei dėdžių nei tetų šiame, jų supratimu, laimės ir prabangos krašte. O tendar daug yra tokių, kurie gyvena skurde, nedatekliauje, kalėjimuose ir tremtyje. Kas gi kitas jiems padės, jei ne mes? Kas kitas juos užjaus ir parodys, kad jie nėra užmiršti? Į ką kitą jie gali kreiptis ir iš ko daugiau jie gali tikėtis bet kokios pagalbos, jei ne iš mūsų?

Šiandien jie yra tie mažieji, vargšai Kristaus broliai ir sesės. O mes tie, į kuriuos židrėdamas Jis sako: aš esu alkanas, aš esu pusnuogis ir sušalęs, aš esu benamnis tremtinys... -- Ar padėsi man, ar sušelsi mane!

Gal atsakysi -- ką aš vienas galiu? Ką čia reiškia viena kita dešimtinė, kurią aš galiu skirti vargšams? -- Tiesa, pavieniui nedaug tegalim padaryti. Bet juk tam ir yra Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas -- Balfas, per kurį visi geros valios lietuviai, bendromis jėgomis galime ir vargstantiems efektingai padėti, ir sau patiems amžinuosius nuopelnus užsitarnauti. Iš kiekvieno vargšų laiško Balfui Betliejaus Benamis žvelgia į mus, iš kiekvieno kenciančių prašymo kūdikėlis Jėzus tiesia savo rankutes... Kada tik jūs gerą darote vienam iš mano mažiausių brolių, mandarote...

Kun. P. Geiščiūnas
Balfos Reik. Vedėjas

MALE/FEMALE

MACHINE OPERATORS

MALE OR FEMALE
SEMI-SKILLED
LIGHT PRODUCTION
FRINGE BENEFITS.

LATHE HAND

\$2.42--\$3.09 per hour
MILL & BENCH HAND

\$2.42 - 3.59 per hour

Rate depending upon experience.

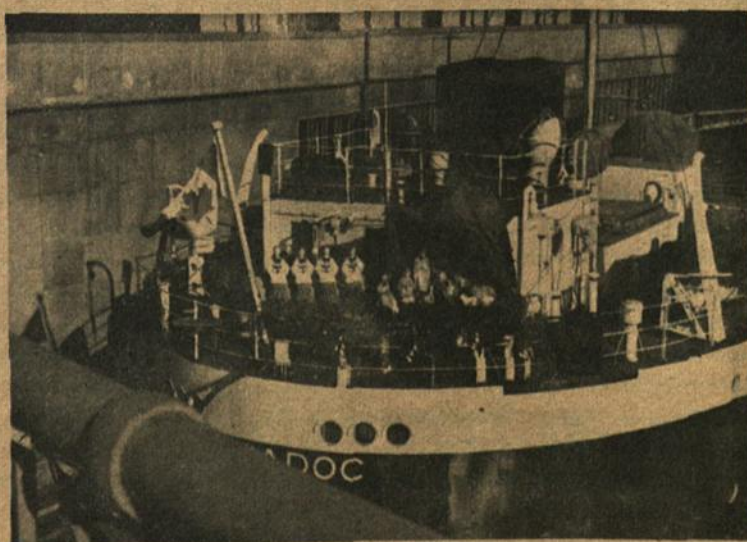
For interview phone

313 -- 921-3045 Ext. 39

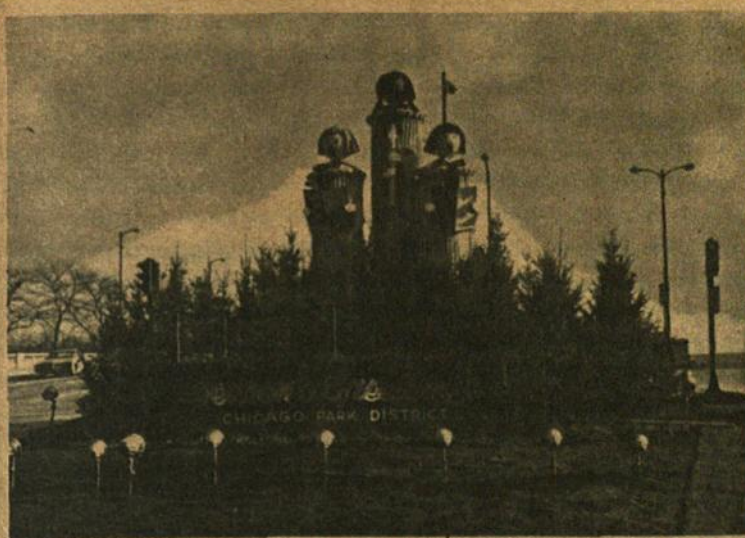
between 10 A. M.--11 A. M. and

2:00 P. M.--3:00 P. M.

Detroit, Mich. (120-4)

Kanados laivas, atplaukęs į Chicago, Kalėdų švenčių proga deny įrengė prakartėlę.
L. Knopfmillerio nuotrauka

Chicagos parkai buvo šventiškai papuošti Kalėdų proga.

L. Knopfmillerio nuotrauka

ATVIROSIOS DVASIOS SUEIGA

Stebint š.m. gruodžio mėn. 8 dienos Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio sueigą Chicagoje, kaž kokių keistų būdu prisiminė sena orientalinė biblinė mintis, kad istorija žengianti link dieviškai valiai pakenkto tikslo. Tačiau žvelgiant į istoriją ne chronologiniu požiūriu, bet pagal kultūrinės sociologijos sampratą, reikėtų teigti, kad autoritizmas ir demokratija yra konkrečios dviejų radikalai skirtingų mentalitetų išraiškos, šias dvi pažiūras galima apibūdinti atvirosios ir uždarosios dvasios išdavom, arba vaizdingiau išsireiškiant yra dvi skirtingos visuomenės jėgos, kurios turi savitų vidaus veikimo dėsnius.

Jei atviroji dvasia operuoja faktais ir argumentais, tolerancija ir respektu, tai uždaroji dvasia savo veiklos kryptį suveda į paslapčių ir mistikos apimties turinį. Netenka stebėtis, jei kartais gyvenime magika ir jausmai nustelbia argumentą ir toleranciją, mokslą ir protą. Todėl visai teisingas yra teiginys, kad atviroji dvasia pažinimą laiko dinamisku procesu, nes jam nėra galo ir mokslas pasaulyje nėra neklaidingų tiesų. Uždaroji dvasia pažinimą laiko nors iš dalies jam duotu turiniu, -- užbaigtu procesu. Uždaroji dvasia priskiria paprastoms tiesoms magišką, arba antgamtinį pobūdį, nes tuo būdu ji nori sustabdyti natūraliai progresyvią pažinimo eigą. Išeidamas iš šitokių samprotavimų prielaidos ir noriu pabandyti įvertinti šią LTA Sambūrio sueigą. Ši sueiga savo svarstomų darbų apimtimi išsiskyrė iš paprasto tokiom sueigom būdingo standarto. Jos darbo metu visos problemos buvo sprendžiamos atvira širdimi, nemeluota pakanta ir blaivaus proto išmintimi. Netenka stebėtis, kad visiems kiliams klausimams buvo rasti ir visiems priimtini atsakymai ir sprendimai. Ankstesnė sueigose besireiškiantieji ilgi ginčai ir "ciceroniškos" kalbos visai neberado vietos ir niekas jų nepasigedo. Sutaupyta laikas leido sueigos dalyviams išklausti Korpi Neo-Lithuania vieno dar gyvo jos steigėjo ilgą ir nuoširdžią kalbą iš magnetofono juostos. Mėgėjai gamtos grožio ir mūsų jaunimo vasarinių iš-

jimų savo taiklų ir apgalvotų sąmojų kilusias problemas sklandžiai išlyginti ir reikalui esant pasiūlyti joms teisingus sprendimus. Sueigos dalyvių padėką užsipelnė ir sueigos sekretorius Petras Vėbra, kuris visus išskeltus klausimus nuoširdžiai atžymėjo ilgo protokolo skiltyse. (ia)

KORP! NEO-LITHUANIA CHICAGOJE PRANESIMAS

Korpi Neo-Lithuania Chicagoje kaip ir kasmet ruošia šaunų ir iškilmingą Naujų 1969 Metų sutikimą labai puošnioj Ferrara Manor salėje. Bus patiekta puiki vakarienė ir gros geras jaunimo orkestras. Staliukai užsakomi pas Fil. M. Šimkų, 4259 So. Maplewood Ave., Telef. CL 4-7450.

Korpi Valdyba maloniai kviečia visus sutikti Naujus Metus su neolituanais, kur linksma, smagu ir iškilminga. Visi esate prašomi paskubėti su staliukų užsakymais, nes gali greit pritrūkti.

Korpi Neo-Lithuania Chicagoje, Valdyba

HELP WANTED MALE

WANTED 1ST CLASS AUTOMATIC Operators for Acme, New Britain, W&S and B&S, Vertical Lathe Operators, Vertical Mill Operators, Centerless Grinder Operators, W&S Hand Screw Operators. Openings.

Must be able to set up. Work from Blue Prints and Close Tolerance, on 1st and 2nd shifts. Steady work. Overtime and fringe benefits.

WELDALOY PRODUCTS
11551 Stephens Drive
(9 1/2 Mile and Hoover)
Warren, Mich. (120-1)

MOLDERS, COREMAKERS, LABORERS, at gray iron foundry established 1920. New contract offers substantial wage increases, company paid insurance and improved pension. Plantwide incentive. Apply in person, AMERICAN FOUNDRIES COMPANY, 330 2nd St., Milan, Mich. 48160. (118-2)

foto
V. MAŽELIS
Tel. HYacinth 7-4677

422 Menahan St. RIDGEWOOD, N. Y. 11237

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujimų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų, televizijos aparatų ir t.t.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETIKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PARAMA VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Vasario 16 Gimnazijos Clevelando 5 ir 53 sujungtų būrelių globotinėms 6 kl. Loretai Subačiūtei ir 5 kl. Nijolei Žutautaitėi per būrelių vadovą Steponą Nasvytį Kalėdų švenčių proga pasiūsta 20 dolerių dovanų, kurias sudėjo ALTS Clevelando skyriaus valdyba 10 dol., dr. ir ponis Sandargai 5 dol. ir būrelių vadovas St. Nasvytis 5 dol. Kartu pasiūsta 10 dol. gimnazijai aukų iš J. ir K. Budrių.

Per šiuos 1968 m. minėti būreliai Vasario 16 gimnazijai pasiuntė 480 dolerių paramos. Šių būrelių parama minėtai gimnazijai tęsiama toliau.

Stefonas Nasvytis,
4607 Anderson Rd.,
So. Euclid, O. 44121

• ALT S-gos Clevelando skyriaus susirinkimas šaukiamas p. K. S. Karpius namuose sausio 18 d., 7 v. v. Bus renkama nauja valdyba. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti.

P A D Ė K A

Širdingiausiai dėkoju prieteliui daktarui Vl. Ramanauskui už rūpestingą gydymą ir lankymą namuose ir ligoninėje bei rūpestingai padarytus visus tyri-

Clevelandietis Algirdas J. Kasulaitis, LKDS pirm., dalyvavęs VLIKO seime New Yorke, kalbasi su Vliko pirm. dr. K.J. Valiūnu Lietuvos laisvinimo klausimais. V. Maželio nuotrauka

mus man sergant Hong Kongo flu.

Širdingiausias dėkui p.p. Plečkaičiui, Mekešaj, Ryderienei, Zaromskiams, kurie kasdien atveždavo mano žmonelę į ligoninę ir parveždavo į namus ir visiems tiems, kurie skambino į namus ir pareiškė man per mano žmonelę greito pasveikimo.

Dėkui visiems.

Antanas Garmus

• Vladas Blinstrubas, A. L. T. Sąjungos Clevelando skyriaus išdininkas, išskrido į Miami 2 savaitių atostogų.

• Išnuomojamas butas iš 5 kambarių su vonia, viršuje. 1262 Norwood Rd. Pajaudaitina su augalais. Nuoma \$55.00. Telefonas: 729-7559.

NAUJA SOCIETY NATIONAL BANK OF CLEVELAND VALDYBA

Mervin B. France

Walter F. Lineberger Jr.

Dėl sveikatos pasitraukus iš pareigų Mervin B. France Society National Bank of Cleveland prezidentui ir Society Corporation prezidentui, tu įstaigų vyriausiu vedėju išrinktas Walter F. Lineberger Jr., buvęs Society Corporation viceprezidentas.

Mervin B. France pasiliko tik Society National Bank ir Society Corporation tarybų pirmininku. Lineberger greta prezidento pareigų eis ir vyriausio reikalų vedėjo pareigas.

Mervin B. France ilgus metus tarnavęs toms bendrovėms žymiai prisidėjo prie išaugimo ir palieka didelės žymės tų korporacijų istorijoje, sako Lineberger.

Jis buvo vyriausias reikalų vedėjas didelės 1953 metais pradėtos plėtimosi programos, kuomet Society for Savings tapo pakeista į Society National Bank ir įsteigta Society Corporation.

MIRIMAI

Gruodžio mėnesio antroje dalyje mirė šie senosios išeivijos lietuviai: Povilas B. Lastauskas, Juozas Velikis, Antanina Butkus.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

7 SKIRTUMŲ GALVO-SOKIO SPRENDIMAS

1. Horizonte kairėje matoma dar viena kalno viršūnė; 2. Astronauto kvėpavimo vamzdžio išlenkimas skirtingas; 3. Vienu laidu daugiau iš mažos dėžutės ant žemės su didesniu aparatu; 4. Ant dešinėje esančio astronauto nugaros dėžutės dugnas skirtingas; 5. Jo šalmo priekio suleidimas skirtingas; 6. Po antklode kalnų linija skirtinga; 7. Antklodės išlenkimas skirtingas.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Sol. L. Juodytė, išpildant meninę programą kariuomenės šventės minėjime Elizabethe, N.J.

V. Maželio nuotrauka

MOKYTOJŲ ATŽYMĖJIMAS

Kad pagerbti lietuviškųjų mokyklų mokytojus, su dideliu pasiaukojimu nešančius lietuviškojo ugdymo našta, nutarta, pasauliniu mastu, įvykdyti atžymėjimą tų mokytojų, kurie iki 1969 metų sausio 1 dienos bus išdirbę lietuviškoje išeivijos mokykloje dešimtį ir daugiau metų.

Atžymimų mokytojų sąrašus sudaro kraštų švietimo vadovybės pagal šiuos principus:

a) atžymimi tik išeivijos mokytojai,

b) mokytojai, kurie už savo darbą gavo pilną (ne simbolinį) profesinį atlyginimą į sąrašą neįrašomi,

c) mokytojas gali būti išdirbęs kalbamąjį metų skaičių ir su pertraukomis,

d) mokytojas nebūtinai turi mokytojauti šiuo metu.

Atžymimų mokytojų sąrašai įteikiami PLB Švietimo Tarybai ne vėliau 1969 m. kovo 1 d.

Atžymėjimą sudaro diplomai su atitinkamu tekstu, duodamas PLB valdybos vardu, pasirašomas PLB valdybos pirmininko, PLB Švietimo Tarybos pirmininko ir krašto švietimą tvarkančios institucijos pirmininko.

Diplomus pagamina PLB Švietimo Taryba, ir jie yra dviejų rūšių: a) išdirbusiems 10-20 metų, b) išdirbusiems 20 ar daugiau metų.

PLB Švietimo Tarybos pagaminti ir pasirašyti diplomai išsiuntinėjami kraštams, kurie suorganizuoja išskilmingą jų įteikimą, ta proga pagerbiant visus lietuviškųjų mokyklų mokytojus.

MOKYKLINIS KONKURSAS

Kad sudominti moksleivius lietuviškąja mokykla, nutarta praveisti, pasauliniu mastu, mokyklų konkursas iš šių dalykų: chorinio dainavimo, tautinių šokių, dailiojo žodžio, rašinio, paveikslų bei iškarpų iš laikraščių rinkinio, dalyvavimo lietuviškoje veik-

loje.

Konkursas pravedamas keturiais tarpniais: a) vienos mokyklos ribose, b) rajono ribose, c) krašto ribose, d) kontinento ribose.

Konkursus įvykdo atskirų kraštų švietimo vadovybės.

Konkursas pradedamas 1969 Lietuviškų Švietimo ir Šeimos Metų sausio 2 d. ir baigiamas ne vėliau, kaip tų pačių metų gruodžio 31 dieną (kraštų ribose). Baigiamieji konkursai (kontinentu) įvykdomi 1970 metais.

Konkurse gali dalyvauti liuanistinių mokyklų mokiniai bei nemo-kyklinis jaunimas iki 16 metų amžiaus. Dalyviai paskirstomi į dvi grupes: jaunesnieji - iki 12 metų ir vyresnieji 12-16 metų.

Visų tarpsnio konkursų laimėtojam duodamos premijos. Kraštų ribose premijų dydį nustato, jas parūpina ir įteikia kraštų švietimo vadovybė.

Konkurso taisyklės nustato PLB Švietimo Taryba.

PLB Švietimo Tarybos adresas yra: A. Rinkūnas, 146 Close Ave., Toronto 3, Ont. Canada, tel. 416-535-9397.

DETROIT

KALĖDU EGLUTĖ

Detroito "Aušros" liuanistinės mokyklos su-ruoštoje Kalėdų eglutėje, vaidinant Danutės Augienės 2 veiksmų "Kalėdų Žvaigždė", atsilankiusių svečių buvo pripažinti trys geriausi šio vaidinimo vaidintojai ir jiems įteiktos dovanos: 1-ji vieta pripažinta Giedrei Sirutytei, 2-ji vieta -- Donatui Bile-riui ir 3-ji -- Antanui-ku Buhagiar. Dovanas tėvų komiteto vardu įteikė Leonas Kalvėnas.

Vaidinimui vaikus paruošė ir režisavo mokytoja Stefa Kaunelienė. Vaidinime dalyvavo net 19 vaidintojų.

Vaidinimui pasibaigus mokytojams su vaikais prie eglutės žaidžiant, atvyko Kalėdų Se-nelis su didžiausiu mai-šu dovanų...

Į eglutės parengimą at-

silankė virš šimto svečių.

Mokyklai vadovauja energingas ir darbštus Vladas Pauza. (ag)

NEW YORK

MIRĖ ESTŲ KOMITETO PIRMININKAS

Š. m. gruodžio 7 d. New Yorke mirė žymus estų ekonomistas ir veikėjas Aleksandras Kutt. Priežastis: skilvio vėžys. Jis buvo Estų Laisvės Komiteto pirmininkas nuo 1957 m.

A. Kutt buvo ilgametis Estų delegacijos prie PET seimo pirmininku. Jis ir pirmininkavo PET'ui 1963-64 m. Amerikiečių ekonomistų ir sovietologų tarpe jis pasižymėjo kaip žinovas apie prekybą tarp Sovietų Sąjungos ir pavergtų tautų. Jo dvi pastarosios studijos — "Prices and the Balance Sheet in 10 Years of Soviet-Captive Countries Trade, 1954 - 1964" ir "Price Changes and Price Discrimination in Soviet-Captive Countries Trade in 1956 — 1966" — susilaukė teigiamo atgarsio amerikiečių ir Europos spaudoje. Visa eilė specialistų ir ekonomistų užsisakė tas PET'o išspausdintas knygetes. A. Kutt ir dažnai rašė straipsnius apie Pabaltijo valstybių padėtį.

Jis gimė 1900 m. rugsėjo mėn. 11. Stoją į estų savanorius 1919 m. Baigė Tartu universitetą 1924 m., įsigydamas ekonomisto diplomą. Jis padarė didelį įnašą į Estijos kooperatyvų sąjungą. Jis buvo pieninių kooperatyvų sąjungos pirmininkas ir pieninio maisto eksporto tvarkytojas, Estų valdžia jį dažnai pasikviesdavo, kaip ekspertą, estų prekybos delegacijose.

1944 m. A. Kutt pasitraukė iš Estijos į Vokietiją. Kurį laiką jis apsigyveno Anglijoje, kur pasireiškė Anglijos Estų Draugijoje. Jis atvyko į JAV-bes 1951 m. ir tapo Estų Laisvės Komiteto nariu, vėliau pirmininku. Jisai buvo ilgametis PET'o ūkinės-socialinės komisijos pirmininku.

A. Kutt buvo pašarvuotas Universal Funeral Chapel, New Yorke. Paskutinis atsisveikinimas įvyko gruodžio 11 d., 8 val. vak. Atsisveikinimo žodį tarė Estų generalinis konsulas ir Laisvosios Europos Komiteto vicepirmininkas.

Algirdas Budreckis

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NEPILIEČIAI REGISTRUOKITĖS

Ateiviai, kurie dar nesat Amerikos piliečiais, atminkit savo metinę pareigą: Thomas M. Pederson, Immigration and Naturalization Service distrikto direktorius praneša, kad visi nepiliečiai Ohio ir Kentucky valstijose turi tik savaitę laiko įteikimui savo dabartinio adreso valdžios įstaiagai, kaip tai reikalinga padaryti kas metą.

Imigracijos viršininkai ragina visus nepiliečius nuvykti į artimiausį paštą arba imigracijos ir pilietybės įstaigą ir patiekti tą informaciją apie save.

Globotojai ir tėvai tą privalo padaryti ateivių vaikų atveju, kuriems dar nesuėjo 14 metų amžiaus.

Tas reikalavimas nelinečia ateivius asmenis esančius diplomatinėje tarnyboje ar atstovus kai kurių tarptautinių organizacijų.

• Jungtinis Finansų Komitetas ruošia dailininkų meno kūrinių parodą nuo š. m. gruodžio 23 d. iki 29 d., Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth, N. Y. Paroda bus atidara kiekvieną dieną nuo 5 val. po pietų iki 9 val. vakaro, išskyrus Kalėdų šventes. Lietuviai kviečiami šią vertingą meno parodą aplankyti.

Parodos iškilmingas uždarymas įvyks š. m. gruodžio 29 d., 4 val. po pietų su menine programa ir vaišėmis. Programą išpildys solistas Liudas Stukas, akomponuojant Aldonai Kepalaiti ir Moterų sūkstetas, vadovaujant muzikui Vytautui Kerbeliui.

Parodoj išstatyti meno kūrinių bus išleisti laimėjimams. Kviečiami dalyvauti visi lietuviai ir laimėti iškilųjų dailininkų vertingų meno kūrinių.

• Dail. Barboros Morkūnienės surengta paroda St. Balzeko, jr. lietuvių kultūros muziejaus patalpose susilaukė didelio susidomėjimo.

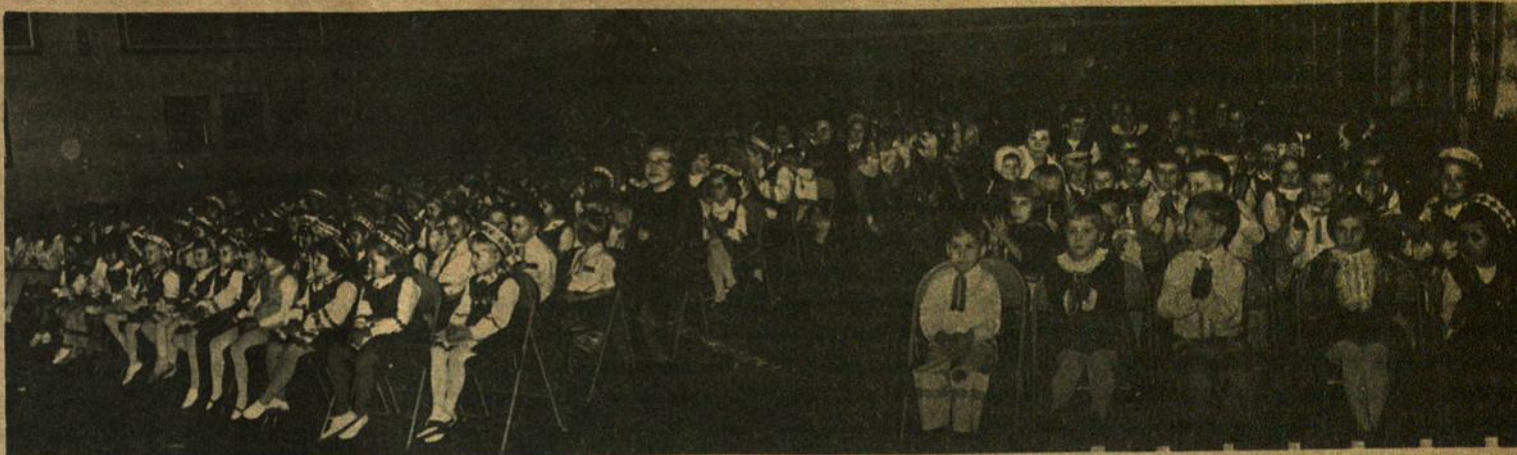
Meną ji studijavo Lietuvoje, Austrijoje ir Chicagoje. Ji laimėjo paskutiniiais metais net tris pirmąsias premijas amerikiečių surengtose meno parodose.

Parodoje išstatyta grafikos, portretų, gamtos vaizdų ir pusiaus abstraktinių darbų.

• LITUANUS Fondacija gruodžio mėn. 16 dieną pakvietė dr. Kęstutį Skrupskelį ir dr. Antaną Klimą redaguoti 1969 metų LITUANUS žurnalą. Abudu jaunosios kartos akademikai yra profesoriai ir aktyvūs lietuvių visuomenės veikėjai.

LITUANUS žurnalo prenumerata, \$5.00, siųskite šiuo adresu: LITUANUS, P. O. Box 9318, Chicago, Illinois 60690.

• Kas pamėgs skaityti Eglutę — tas pamils lietuvišką knygutę ir laikraštį

VIRŠUJE: Dalis K. Donelaičio mokyklos mokinių stebi Kalėdų Eglutės programą.
V. Noreikos nuotrauka

skaitys kasdieną. Tuoj paimekit baltą lapą ir pasiųskite prenumeratą. Tik penkinė, o kiek žodžių! Pasiųskaitymų ir šposų!

• Eglutė, švietimo Tarybos nutarimu, pradžios mokyklose yra pagalbinė skaitymo priemonė. Visi tėvai prašomi "Eglutę" savo vaikams užsiprenumeruoti per mokytojus ir tiesiai pas seselę Putname, kurios Eglutę leidžia.

• Paieškomas Konstantinas Aleksandravičius (Kostas Aleksander), gimęs Latvijoje, jaunas atvažiuojantis į JAV. Gyvenęs Chicagoje, Ciceroje, o paskutiniu metu Detroit, Mich. Jį patį arba jį pažinusį prašome parašyti jo sesutei: Mrs. Juzė Aleksandarvičiūtė - Limantienė, 1441 So. 51st Ct., Cicero, Ill. 60650.

KONSULAS PAS GUBERNATORIŲ

Artėjančių švenčių proga New Yorko valstijos Gubernatorius ir ponis Nelson Rockefeller gruodžio 17 d. suruošė vaišes savo rezidencijoje New Yorke reziduojantiems svetimų valstybių konsulams. Tarpe kitų konsulų vaišėse dalyvavo ir Lietuvos Gen. Konsulas Anicetas Simutis su žmona. Vaišių eigoje Gubernatorius pasakė trumpą kalbėlę ir pasiūlė atsisveikinimo tostą už kelis metus New Yorke rezidavusį Prancūzijos Gen. Konsulą Michel Legendre, kuris paskirtas Prancūzijos Ambasadorium Pakistane. Dėkodamas už tokį netikėtai malonų žestą Legendre prabilo prancūziškai linkėdamas Gubernatoriui geriausios kloties. Po to Svetimų Valstybių Konsulų Draugijos pirmininkas Meksikos Gen. Konsulas prabilo ispaniškai. Konsulas maloniai nustebo Gubernatorių atsakydamas ir padėkodamas abiem prieš jį kalbėjusiems konsulams prancūziškai ir ispaniškai.

HELP WANTED MALE

WANTED 1ST CLASS
DIE MAKERS
Must be able to build dies from parts
print, top wages paid and benefits.
Apply in person.
CASS MACHINE CO.
691 Antoinette
Detroit, Mich. (N27
(120-1)

Argentinos Lietuvių Organizaciją, kuri derina vieningą visos lietuvių kolonijos veikimą, centralinę valdybą. Pirmoj eilėj iš kairės: I. Padvalskis, A. Mičiūdas, I. Simanaušienė, L. Sruoga, pirm., J. Čikštas, kun. Steigvila, L. Mičiūdas, J. Gilvydis. Toliau valdybos nariai.

Vaidelis "Aušrinė", kuris buvo suvaidintas K. Donelaičio mokyklų suruoštoj Kalėdų Eglutėj Jaunimo Centre Chicagoje.

Pedagoginio Instituto direktorius Domas Velička K. Donelaičio mokyklų vedėjas Julius Širka ir K. Donelaičio mokyklų tėvų komiteto pirm. Vindašius mokiniams suruoštoje Kalėdų Eglutėje.
V. Noreikos nuotrauka

K. DONELAIČIO MOKYKLŲ KALĖDINĖ EGLUTĖ

Didžiausios Amerikoje K. Donelaičio liuanistinės mokyklos vadovybė Chicagoje gruodžio 14 d. Jaunimo

• Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje atsiuntė sveikinimą šv. Kalėdų ir Naujų 1969 Metų proga ir linki geriausios sėkmės ir ištvermės purenant lietuvišką Dirvą, kurios vaisius pasiekia net toli po pasaulį išsiblaškiusius lietuvius.

Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje taip pat nuoširdžiai dėkoja už praėjusių metų siuntintą Dirvą, kuri suteikė daug žinių iš JAV ir viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Ateinančiais metais taip pat nuoširdžiai prašo neatsisakyti siuntinėti Dirvą.

Centre, suruošė savo mokyklų mokiniams, Kalėdų Eglutę.

Šios šventės programoje dalyvavo visi žemesniosios ir aukštesniosios mokyklų mokiniai. Nors programoje dalyvavo virš 400 mokinių ir ne visi kartu, kadangi buvo dainos, eilėraščių deklamavimai, tautiniai šokiai ir dar šiai progai parinktas Kalėdinis vaidelis "AUŠRINĖ", visa programa praėjo labai gražiai ir nepaprastai sklandžiai. Tai dėkų žmonių, kurie atiduoda visą energiją ir sielą tos mokyklos išlaikymui.

Nors kaip kurių liuanistinių mokyklų mokinių skaičius mažėja, tuo tarpu Kr. Donelaičio mokykla, Chicagoje, kaip tos mokyklos vedėjas J. Širka savo trumpa-

me to vakaro sveikinimo žodyje pareiškė, kad Donelaičio mokykla per savo 10 metų egzistencijos laikotarpį, mokinių skaičiumi padidėjo keturiais šimtais. Mokykla pradėjo veikti su 30 mokinių, o dabar šią mokyklą lanko jau 430.

Pagarba mokiniams, mokytojams ir tėvams! Šią progą, Mokytojų Taryba perduoda nuoširdžius sveikinimus visiems Kr. Donelaičio Lituaništinė Mokyklų mokiniams, tėvams, mokyklų mecenatams ir draugams, šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga, linki tvirtai eiti lietuviybės išlaikymo keliu, su tikslu išauklėti vaikus pilnai susipratusiems lietuviams ir rimtais šio krašto piliečiais. Be to, mokyklos vadovybė praneša, kad šių mokslo metų Kalėdų atostogos tęsis iki 1969 m. sausio 4 dienos.

K. Radvila

• P. Pleskevičius, savanoris-kūrėjas, Nepriklausomybės kovų invalidas, gyvenęs 334 Emerald St. North, Hamilton 21, Ont., Canada, rašo, kad gaudamas mėnesinę pensiją 51 dolerį, vos galįs pragyventi. Sako gal atsiras koks lietuvis, kuris jam ištis pagalbą ranką.

MUZIEJAUS RETENYBĖ!

Paskutiniai prisiminimai iš Nepr. Lietuvos laikų. Baidančios pranykti Nepr. Lietuvos sidabrinės monetos pardavimui. 5 litai — J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainorastis — pareikalavus.

P. Zablockis,
2333 Ontario St.,
Vancouver 10, B. C.
Canada.

Visi padėkime
LIETUVOS KANKINIŲ
VARDĄ ĮAMŽINTI
paminklinėje lietuvių
koplyčioje šv. Petro
bazilikoje Romoje.
Laiko jau ne daug.
Neatidėliokite įrašyti
save ir savo šeimą
koplyčios kūrėjų
tarpe.
Aukoms adresas:
LITHUANIAN
MARTYRS'
CHAPEL FUND
2701 W. 68 Street
Chicago, Ill. 60629

Chicagoje įvykusiame Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavime kalba sąjungos pirm. Algis Augustaitis.
Marius Kasnėno nuotrauka

Korp! Neo-Lithuania Garbės Filisterei

DR. EUGENIJAI
GURSKYTEI-PAUŽIENEI

jų motinai mirus, gilią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania, Detroit

DR. EUGENIJAI
GURSKYTEI-PAUŽIENEI

jų motinai mirus, skausmo valandoje užuojautą
reiškia

Pajauta ir Jonas Gažiūčiai